

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Πιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ
... δρ. 12.—
Ἐξωτερικοῦ
Ἔτησίαν... φρ. 20. 15.—
Ἐξάμηνος... » 8.—
Τριμηνος... » 4,50
συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35

Θέλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἐπίσης λεπ. 30

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐδριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάμιον

Περίοδος Β'.—Τόμος 26ος

Ἐν Ἀθήναις, 6 Ἰουλίου 1919

Ἔτος 41ον.—Ἀριθ. 32

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT

Μεταφρασμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημίαν]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'. (Συνέχεια)

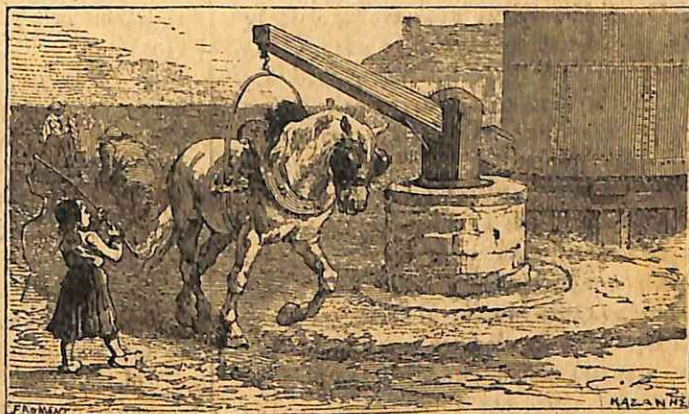
Ὁ Γαροφόλης τότε διηγήθηκε:

— Τὸν ὀνόματόν μου δὲν ἦταν Βιτάλης. Λέγεται Κάρλος Μπαλζάνης καὶ ἂν ἦτο, ἐδῶ καὶ τριανταπέντε-σαράντα χρόνια, ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, θὰ ἔφθανε μόνο αὐτὸ τὸ ὄνομα νὰ σᾶς πῇ ποῖος ἦταν ὁ ἄνθρωπος καὶ πῶς πέθανε στὸ δρόμο ἀπὸ τὸ κρύο. Τὴν νύκτα ἐκείνη, ὁ Κάρλος Μπαλζάνης ἦταν περιφημότερος τενόρος τῆς Ἰταλίας καὶ ὁρίσματοί του στὰ μεγάλα θέατρα ἔμειναν ἱστορικοί. Τραγουδῆσε παντοῦ, ἐν τῇ πόλει, ἐν τῇ Ρώμῃ, ἐν τῷ Μιλάνο, ἐν τῇ Βαρκελώνῃ, ἐν τῷ Λονδίνο, ἐν τῇ Παρίσι. Ἡ ἡμέρα πού ἔχασε τὴ φωνή του. Ἄφ' ἑαυτοῦ δὲν μπορούσε πιά νὰ εἶναι ὁ ἀγαθὸς τοῦ τραγουδιοῦ, δὲν καταδέχθηκε νὰ παίξῃ ἐν τῇ θέατρῳ μικρότερῃ, πρὸς κατὰστρέφει τὴ φήμη, τὴ δόξα, πού ἔχασε ἀποκτήσει. Ἀφίσε λοιπὸν τὸ ἐνδοξοῦς ὄνομα τοῦ Κάρλου Μπαλζάνη καὶ ἔγεινε ὁ Κάρλος Μπαλζάνης. Κρύβονταν ἀπ' ὅλους ἐκείνους τὸν εἶχαν γνωρίσει στὸν καλὸν καιρὸν. Ἦτο ὡς τότε νὰ ζήτη καὶ δοκίμασε διά τὰ ἐπαγγέλματα· μὰ δὲν πέτυχε σὲ κανένα. Ἔτσι, ἀπὸ ἀποτυχία ἐν ἀποτυχία, κατάν-

τησε νὰ γυμνάζῃ σκυλιὰ. Ὁ μεγαλύτερος τενόρος τῆς Ἰταλίας, θιασάρχης σκυλίων! Μὰ μὲ ὅλην τὴν φτώχεια, διατηροῦσε πάντα τὴν περηφάνειαν του καὶ θὰ πέθαινε ἀπὸ ντροπὴ, ἂν μάθαινε ποτὲ ὁ κόσμος πὼς ὁ μέγας Κάρλος Μπαλζάνης ἦταν ὁ φτωχὸς Βιτάλης. Ἀπὸ μιᾶ συμπτώσεως, ἔτυχε νὰ μάθω ἐγὼ τὸ μυστικόν του...

Αὐτὴ λοιπὸν ἦταν ἡ ἐξήγησις...

Δυστυχισμένε Κάρλε Μπαλζάνη, ἀγαπημένε μου Βιτάλη, θυμιάσει! Καὶ βασιλεῖς ἀληθινὸς ἂν μοῦ ἔλεγον πὼς ἦσουν μιὰ φορά, δὲν θὰ παραξενεύομαι καθόλου!

«Κι' αἴμα ἡ γέριχη φοράδα κουράζονταν...» (Σελ. 250, στ. 6'.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Κηπουρός

Τὴν ἄλλην μέρα θὰ σήκωναν τὸν Βιτάλη καὶ ὁ πατέρας μου ὑποσχέθηκε νὰ μὲ πάῃ ἐν τῇ κηδείᾳ.

Ἀλλὰ πρὸς μεγάλην μου λύπη, τὴν ἄλλην μέρα δὲν μπόρεσα νὰ ἴσκηθῶ, γιατί τὴ νύκτα μοῦ μπερδεύει ἕνας μέγας πυρετός. Ἀρχισε μὲ ρίγους, ἔπειτα ὅλο μου τὸ σῶμα ἔγεινε φωτιά. Τὸ στήθος μου, ἀπὸ μέσα, μ' ἔκαιγε. Κατάλαβα πὼς ἀρρώστησα καὶ ἐγὼ σὰν τὸν Καρδούλη, ὕστερ' ἀπὸ τὴν νύκτα πού πέρασα ἀπάνω στὸ χιονισμένον δένδρον.

Καὶ πραγματικῶς, εἶχα πάθει περιπνευμονία.

Ἡ σοβαρὴ αὕτη ἀρρώστεια μ' ἔκαμε νὰ ἐκτιμῶ περισσότερον τὴν καλοσύνην τῆς καὶ νουργίας μου οἰκογενείας καὶ προπάντων τὴν ἀφοσίωσιν τῆς Στεφανίας.

Ἄν καὶ στὰ φτωχόσπιτα σπάνια φωνάζουν γιὰτὸν κατὰστάσῃ μου τοὺς φόβους τόσο, ὥστε ἔκαμαν γιὰ μένα ἐξαίρεσιν. Ὁ γιὰτὸς ἦλθε, μ' ἐξέτασε, ἄκουσε πὼς εἶχα περάσει μιὰ

Ἦταν, ἀλήθεια, τὸ ἀπλούστερον καὶ τὸ εὐκολώτερον. Ὁ πατέρας ὅμως δὲν τὸ παραδέχθηκε.

— Ἀφ' οὗ ἦλθε καὶ ἔπεσε ἐν τῇ πόρτῃ μας, εἶπε, καὶ ὅχι ἐν τῇ πόρτῃ τοῦ Νοσοκομείου, πρέπει νὰ τὸν κρατήσουμε.

Ὅσα καὶ ἂν τοῦ εἶπε ὁ γιὰτὸς, ὁ κύρ Πέτρος ἔμεινε ἀμετάπειστος. Ἐπρεπε νὰ μὲ κρατήσουν. Καὶ μ' ἐκράτησαν.

Καὶ μέσ' ἐν τῇ τῷ φροντίδῃ πού εἶχε ἡ καλὴ Στεφανία ἔβγαλε ἐν τῇ κεφαλῇ τῆς καὶ τὴν δικήν μου. Μ' ἐνοσῆλευ ἐν τῇ πρόθυμῃ, ὑπομονητικῇ, μεθοδικῇ, σὰν ἀληθινὴ νοσοκόμα, χωρὶς ποτὲ νὰ βαριέται ἢ νὰ ξεχάνῃ τὸ παραμικρόν. Ὅταν ἀναγκάζονταν νὰ μάθῃ, γιὰ νὰ κἀν τὴν δουλειάν τοῦ σπιτιοῦ, τὴν ἀντικαθιστοῦσε ἡ Δίξκα καὶ πολλές φορές, ἐν τῇ πυρετῷ μου, τὴν εἶδα καθισμένην ἐν τῇ πόδι τοῦ κρεβατιοῦ, νὰ μὲ κοιτάζῃ μὲ τὰ μεγάλα, ἀνίσχυα μάτια τῆς. Ἐν τῇ παρίσθησιν τοῦ μεγάλου πυρετοῦ, μοῦ φαίνονταν πὼς ἦταν ὁ φύλακας ἄγγελός μου, καὶ τῆς μιλοῦσα ὅπως θὰ μιλοῦσα ἐν τῇ ἄγγελῳ, λέγοντάς τῃ τοὺς φόβους καὶ τὴν ἐλπίδα μου. Ἀπὸ τότε συνήθισα νὰ τὴν θεωρῶ, χωρὶς νὰ θέλω, σὰν πλάσμα ἰδανικόν, στολισμένον μὲ φωτιστὸ φανὸν καὶ ἀπορούσα πὼς τὴν ἔβλεπα νὰ ζῇ σὰν καὶ

«Ὁρίσματοί του στὰ μεγάλα θέατρα...» (Σελ. 249, στ. α'.)

μᾶς τοὺς ἄλλους, ἐκεῖ πού περίμενα, ἀπειναντίας, νὰ τὴν ἰδῶ νὰ πετᾷ μὲ μεγάλες ἀσπρὲς φτερούγες.

Ἡ ἀρρώστεια μου ἦταν μακρινή, βρεῖα, ιδιότροπη, μὲ πολλὰς ὑποτροπές, πού ἴσως καὶ συγγενεῖς ἀληθινοὶ θάπόκταναν. Τῆς Στεφανίας ὅμως οὔτε ἡ ὑπομονὴ κουράστηκε, οὔτε ἡ ἀφοσίωση. Πολλὰς νύκτες ἀναγκάστηκε νὰ γρυπνήσῃ κοντὰ μου, γιατί τὸ στήθος μου ἦταν σὲ τέτοιον τρόπο φλογισμένο, πού κινδύνευα νὰ πνιγῶ ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴ. Μὰ κι' ὁ Ἀλέξης κι' ὁ Βενιαμὴν μ' ἐφύλαγαν κι' αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τους.

Ἐπιτέλους μπήκα στὴν ἀνάρρωση. Μὰ κι' αὕτη μακρινὴ κι' ιδιότροπη σὰν τὴν ἀρρώστεια. Γιὰ νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἔπρεπε νὰ περιμέω νὰ ξανάλθῃ ἡ ἀνοιξή καὶ νὰ πρασινίσουν τὰ λειβάδια τῆς Γκλασιέρας.

Τότε ἡ Λίτσα, πού δὲν ἐργάζονταν ἀκόμα, πῆρε τὴ θέση τῆς Στεφανίας κι' αὕτὴ μ' ἐβγαλῆ ἔξω καὶ μὲ σεργιανοῦσε στὶς ὄχθες τοῦ Μπιέθρας. Βγαίναμε κατὰ τὸ μεσημέρι, ὅταν ὁ ἥλιος ἦταν στὴ δόξα του. Καὶ περπατούσαμε σιγά-σιγά, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸν Κάπη. Ἡ ἀνοιξή, ἐκεῖνὸ τὸ χρόνον, ἦταν γλυκεῖα κι' ὁμορφή, — ἡ τουλάχιστο μοῦ ἔφαινε γλυκεῖα κι' ὁμορφὴ ἀνάμνηση, πού εἶναι τὸ ἴδιο.

Δὲν εἶναι πολὺ γνωστὴ στοὺς Παιρσινοὺς ἡ ἐξοχικὴ αὕτη συνοικία, πού βρίσκεται ἀνάμεσα Μαϊζόν-Μπλάνς καὶ Γκλασιέρας. Ξέρουν ἀόριστα πὼς κάπου-ἐκεῖ ὑπάρχει μιὰ μικρὴ κοιλάδα· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ποτάμι πού τὴν ποτίζει εἶναι ὁ βρωμερὸς Μπιέθρας, φαντάζονται πὼς δὲν ὑπάρχει χειρότερο μέρος στὰ περὶχωρα τοῦ Παρισιῦ. Μὰ δὲν εἶναι ἔτσι. Ὁ Μπιέθρας γίνεται βρωμερὸς πάρα-κάτω, στὸ πρόσταιο Σλιν-Μαρτέλ, ὅπου τὸν χρησιμοποιοῦν ἡ βιομηχανία· ἐκεῖ-πάνω ὅμως ρεῖ καθαρός, ἀνέμωσας σὲ πυκνὲς ἰτιές, καὶ στὶς ὄχθες του ἀπλώνονται καταπράσινα λειβάδια, πού ἀνεβαίνουν σιγά-σιγά σὲ κάτι λοφίσκους, στολισμένους μὲ σπῆτια καὶ περβόλια. Τὴν ἀνοιξή, τὸ νέο χορτάρι σχηματίζει σμαραγδένια χαλιά, κεντημένα μὲ ἀσπρὲς μαργαρίτες, καὶ στὶς ἰτιές πού ντύνονται μὲ φύλλα, πετοῦν ἕνα σωρὸ πουλιά, πού μὲ τὰ γλυκά τους κελαϊδήματα σοῦ λένε, πὼς βρίσκονται στὴν ἐξοχή κι' ὅχι στὴν πόλη.

Ἔτσι ἐγγύρσις ἐγὼ τὴ μικρὴ ἐκείνη κοιλάδα, — πού ἀπὸ τότε ἀλλάξε πολὺ, — κι' ἡ ἐντύπωσή της εἶναι ζωηρὴ στὴ μνήμη μου ὅπως τὴν ἡμέρα πού τὴν πρωτοεῖδα. Ἄν ἦμουν ζωγράφος, θά μπορούσα νὰ σῶ τὴ ζωγραφίσω τώρα, χωρὶς νὰ ξεχάσω οὐτ' ἓνα τῆς δένδρου. Νὰ ἐκεῖ-πάνω ὁ ἀνεμόμυλος... νὰ ἐδῶ-κάτω ἡ Ἀγία Ἐλένη, ὅπου κάθονται ὅλο πλύστρες... νὰ καὶ τὰ ταμπάνικα, πού βρωμίζουν τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ... νὰ κι' ἡ Ἀγία-Ἄννα, τὸ μεγάλο ἀγροκηπιο-φρενοκομεῖο, πού τὸ καλλιέργουν δυστυχισμένοι τρελλοί...

Στοὺς περιπάτους μας, ἡ Λίτσα φυσικὰ δὲν μιλοῦσε· ἀλλὰ — παρᾶξενον πρᾶγμα! — δὲν εἶχαμε ἀνάγκη ἀπὸ λόγια. Κοιταζόμεσαστε μόνο καὶ καταλαβαινόμαστε τόσο καλὰ μὲ τὰ μάτια, ὥστε κατάντησε νὰ μὴ τῆς μιλῶ πιά οὐτ' ἓνῳ.

Δυνάμωσα ὁλόενα καὶ θά μπορούσαν σὲ λίγο νὰ μὲ μεταχειρισθοῦν στὶς ἐργασίας τοῦ περβολιοῦ. Μὲ μεγάλη ἀνυπομονητικὴ περίμενα αὕτὴ τὴ στιγμὴ, γιατί βιαζόμουν νὰ κάμω κι' ἐγὼ γιὰ τοὺς ἄλλους, ὅτι ἔκαμαν κι' ἐκεῖνοι γιὰ μένα. Ποτέ μου οὐκ ἔχω τώρα δὲν εἶχα ἐργασθῇ ἀληθινά. Οἱ μακρινὲς πεζοπορεῖες, ὅσο κι' ἂν εἶναι κουραστικές, δὲν εἶναι καὶ πραγματικὴ ἐργασία, ἐξακολουθητικὴ, πού νὰ παῖτῃ θέληση καὶ ζήλο. Μοῦ φαίνονταν ὅμως πὼς θά ἐργαζόμουν καλὰ, ὅπως κι' ἐκεῖνοι πού ἐβλεπα νὰ ἐργάζονται γύρω μου.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ πού οἱ βιολέττες (*) ἀρχίζουν νὰ φθάνουν στ' ἀνθοπωλεῖα τοῦ Παρισιῦ, καὶ βιολέττες καλλιέργησες αὕτὴ τὴ στιγμὴ ὁ κύρ Πέτρος. Τὸ περβόλι μας ἦταν γεμάτο. Εἶχε κόκκινες, ἄσπρες, μενεξελιές, ἀραδιασμένες κατὰ χρώματα καὶ χωρισμένες μέσας σὲ γυαλόσπιτα (**). Ἔτσι ἐβλεπες ἀπὸ γυαλί μὲς ὅλο ἄσπρες, ἀπὸ κεῖ γυαλμὲς ὅλο κόκκινες, κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ ὁμορρο. Τὸ βράδυ-βράδυ, πρὶν κλεισθοῦν τὰ γυαλιά, ὁ ἀέρας μοσχοβολοῦσε ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τῶν λουλουδιῶν.

Ἡ ἐργασία πού μ' ἐβαλαν νὰ κάνω, — ἀνάλογη μὲ τίς μικρές μου ἀκόμη δυνάμεις, — ἦταν νὰ σηκώω κάθε πρωτὶ ἀρῶν περνοῦσε ἡ παγωνιά, αὐτὰ τὰ γυαλιά καὶ νὰ τὰ κλείνω τὸ βράδυ, πρὶν νὰ ξανάλθῃ. Στὸ διάστημα πάλι τῆς ἡμέρας, ὅταν ἦταν πολλὸς ἥλιος, ἔπρεπε ν' ἀπλώνω ψάθες ἀπάνω στὰ γυαλόσπιτα, γιὰ νὰ χυνοῦν τὰ λουλούδια σκιά. Αὐτὰ δὲν ἦταν οὔτε ὁ ὑπολογισμός, οὔτε πολὺ κουραστικὰ. Ἀπαιτοῦσαν ὅμως καιρὸ καὶ προσοχή. Γιατί πολλὰς ἐκατοντάδες γυαλιά ἔπρεπε νὰ μετακινῶ δὺς φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ νὰ προσέχω πάλι νὰ τὰ σκεπάζω ἢ νὰ τὰ ξεσκεπάζω, ἡναλόγως τοῦ ἡλίου.

Ἡ Λίτσα κάθονταν συνήθως κοντὰ στὸ μαγγανοπήγαδο, πού ἐβγαζε νερὸ γιὰ τὸ πότισμα. Κι' ἄμα ἡ γερικὴ φορὰ μὲ τὴν πέτινὴν μάσκα στα μάτια, κουράζονταν νὰ γυρίσῃ καὶ κοινοστοῦνταν, ἡ Λίτσα τὴν ἔκανε πάλι νὰ ξεκινᾷ, σκάζοντας στὸν ἀέρα τὸ καμτοῖκι της. Ὁ Ἀλέξης ἀδείαζε τοὺς κουβάδες πού ἀνέβριζε τὸ μάγγανο κι' ὁ Βενιαμὴν βοή-

(*) Giroflées. Ἔτσι λέγουν γαλλικὰ τίς βιολέττες (λευκάς). Violette λέγουν γαλλικὰ μόνον τοὺς μενεξέδες (ῥοζέ). — Σ. τ. Μ.

(**) Στὰ δικὰ μας κλίματα, ἡ καλλιέργεια τῆς βιολέττας εἶναι πολὺ ἐνδοχρῆ. Στὸ Παρίσι ὅμως ἀπαιτεῖται πολλὰς φροντίδες καὶ προφυλάξεις. Ὡστε ἀς μὴ παραβλεπῶν ὁ Ἀθηναῖος ἀναγνώστης ἀπὸ τὴν περιγραφὴ αὐτῆς βιολεττῶν μέσας σὲ γυαλιά. — Σ. τ. Μ.

θοῦσε τὸν πατέρα του. Ἔτσι καθένας εἶχε τὴν ἐργασίαν του καὶ κανένας δὲν ἔχανε τὸν καιρὸ του.

Εἶχα ἰδῇ χωρικοὺς νὰ δουλεύουν στὸ χωριό μου, δὲν εἶχα ὅμως ἰδέα τῆς ἐργασίας πού κάνουν οἱ κηπουροὶ στὰ περβόλια τοῦ Παρισιῦ. Σηκώνονται πολὺ πρὶν νὰ βγῇ ὁ ἥλιος, πέρτουν πολὺ πρὶν νὰ δῦτῃ καὶ δὲν στέκονται στιγμὴν αὕτὴ τὴν πολύωρη ἡμέρα. Εἶχα ἰδῇ ἐπίσης νὰ καλλιεργοῦν τὴ γῆ, δὲν εἶχα ὅμως ἰδέα τοῦ τί μπορεῖ νὰ δώτῃ μὲ μιὰ τέτοια ἀκούραστη ἐργασία. Στὸ περβόλι τοῦ Πέτρου Ἀκκὴν ἐβλεπα καὶ μάθαινα πολλὰ.

Δὲν μὲ μεταχειρίζονταν μόνο στὰ γυαλόσπιτα. Μ' ἐβαλαν καὶ τώρα νὰ σκάβω καὶ νὰ φυτεύω. Ἀ, τί εὐχαρίστηση νὰ χώνης κάτι στὴ γῆ κι' ὑστερὰ νὰ τὸ βλέπῃς νὰ φτρώνῃ καὶ νὰ μεγαλύνῃ! Το φυτό ἐκεῖνὸ τὸ θεωρεῖς πού δικό σου, ἔργο σου, δημιουργημά σου, κι' αἰσθάνεσαι περηγάνεια. Νὰ πού ἦμουν τώρα κι' ἐγὼ ἱκανὸς γιὰ κάτι τί! Το ἐδειχνα καὶ — ἀκόμα πρὶν γλυκεῖα εὐχαρίστηση, — τὸ συναισθανόμουν. Αὐτὸ, σὰς βεβαίω, μ' ἀποζημίωνε γιὰ ὅλους μου τοὺς κόπους.

Γρήγορα συνήθισα τὴν καινούργια μου ζωὴ, ἂν καὶ τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ καὶ νῆ πού ζοῦσα ὡς τώρα. Ἀντὶ νὰ γυρίσω ἔξω ἐλεύθερος, χωρὶς ἄλλον κόπο παρὰ νὰ πηγαίνω ἴσια μπροστά μου στὸ δρόμο, ἔπρεπε τώρα νὰ μένω κλεισμένος στοὺς τέσσερους τοίχους ἐνὸς περβολιοῦ κι' ἀπὸ τὸ πρῶν ὡς τὸ βράδυ νὰ δουλεύω ἀκατάπαυτα, μὲ τὸ πουνκάμισό του ἀκόμα στὴ ράχη, μὲ τὰ ποτιστήρια στὰ δὺο μου χέρια καὶ μὲ τὰ ποδάρια γυμνά στὰ λασπωμένα δρομάκια. Γύρω μου ὅμως κατέθανε ἔκανε τὴν ἴδια τραχεῖα κι' ἀκατάπαυτη ἐργασία. Τὰ ποτιστήρια μάλιστα τοῦ πατέρα ἦταν ἀκόμα πιὸ βαριά ἀπὸ τὰ δικὰ μου, καὶ τὸ πουνκάμισό του ἀκόμα πιὸ ἰδρωτοβρεγμένο ἀπὸ τὰ δικὰ μας. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη ἀνακούφιση στὸν κόπο ἀπὸ τὴν ἰσότητά. Ἐπειτα καὶ-μέσας εὗρισκα ἐκεῖνο πού ἐνόμιζα πὼς τὸ εἶχα χάσει γιὰ πάντα: Τὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ. Δὲν ἦμουν πιά μόνος· δὲν ἦμουν πιά τὸ ἀπαρτημένο κι' ἐρημὸ παιδί. Εἶχα δικό μου κρεβάτι, εἶχα δική μου θέση στὸ τραπέζι, πού μᾶς ἐμάζεψαν ὅλους. Ἄν τὴν ἡμέρα, καμμιά φορὰ, ὁ Ἀλέξης ἢ ὁ Βενιαμὴν μοῦδιναν καὶ κανένα μπατσάκη, τὸν ξεχνοῦσα μόλις ξανάπερτε τὸ χέρι τους, ὅπως κι' ἐκεῖνοι ξεχνοῦσαν ἀμέσως τοὺς δικούς μου καὶ τὸ βράδυ, γύρω στὸ τραπέζι, ξαναβρισκόμασταν φίλοι κι' ἀδελφοί.

Γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ζωὴ μας δὲν ἦταν ὅλο κόπος καὶ δουλειά. Εἶχαμε κι' ὥρες γι' ἀνάπαυση καὶ διασκέδαση, λίγες βέβαια μὰ γι' αὐτὸ ἀκόμα πρὶν γλυκεῖες.

Κάθε Κυριακὴ, ἐπὶ τόγμα, μαζεύομασταν κάτω ἀπὸ τὴν κληματαριά, πού ἦν ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπῆτι. Ἐπαίρνα τὴν μπα μου ἀπὸ τὸ καρφερό, ὅπου ἔμνε κρεμασμένη ὅλη τὴν ἐβδομάδα, κι' ἐπαίξαμε νὰ χορεύουν τὰ παιδιὰ. Οὔτε τὰ ἀγόρια, οὔτε τὰ δὺς κορίτσια ἤξεραν χορὸ· κάποτε ὅμως εἶχαν πάει ἔξω γὰρ καὶ εἶχαν ἰδῇ νὰ χορεύουν κανταρίλλες. Τὸ χορὸ ἐκεῖνο προσπαθοῦν τώρα νὰ μιμοῦνται, ὅσο κι' ὅπως προσπαθοῦν τὰ βήματα καὶ τίς φιγούρες. Κι' ἄμα κουράζονταν, μ' ἐβαλαν τοὺς τραγουδοῦς τὰ τραγούδια πού ἦταν. Ἡ ναπολιτάνικη καντσονέττα μου:

Fenesta vascia e patrona crudele

πληροῦντε πάντα τὴ Λίτσα ὅπως τὴν πρώτη φορὰ, καὶ ποτὲ δὲν ἔφθνα στὴν τελευταία στροφὴ, χωρὶς νὰ ἰδῶ τὰ μάτια της δακρυζόμενα.

Γιὰ νὰ τὴ διασκεδάσω, ἐπαίξα τότε καμμιά ἀστεία σκηνὴν μὲ τὸν Κάπη. Καὶ αὐτὸν ἐτίθη: οἱ Κυριακές μας ἦταν μέρες χαρᾶς· τοῦ θυμίζαν τὰ περασμένα κι' ὅταν τελείωνε τὸ ρόλο του, ἦταν πάντα πρόθυμος νὰ τὸν ξανακάνῃ. (Ἐπεται συνέχεια)

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΩΡΟΥ

Κάθε παραμονὴ γιορτῆς, τῆς μακμᾶς, τοῦ μπαμπᾶ, ἢ καμμιάς μου φιλενάδας, τέλος πάντων κάθε πού μετροῦται μικρὸ θηταῦρὸ τοῦ κομπάρζ μου κι' ἐπαίξαμε τὸ κεφάλι μου, γιὰ νὰ βρῶ τί ὁμορρο δῶρὸ μπορούσα ν' ἀγόραζα μὲ τὰ γυαλιά μου χρομάτα, ζουγα πάντα τὸ ἴδιο κεφάλι ἀπὸ τὴ μακαρίτισσα τὴ γιαιγιά.

— Ὁ κἄννης δῶρὸ πάλι; Πρὶν ἐξῆς ἀλλὰ, ἂν δὲν ἀγαπᾷς ὅσο πρέπει, τὸ δῶρο θά τὸ μακρυτῇ καὶ θά ρεζιλευθῇ.

— Νὰ τοῦ πῶ, γιαιγιά, τῆς λέω μιὰ ἔρα, τὸσον καιρὸ μὲ τὸ κοπανᾷς αὐτό. Ἰὰ δὲ μοῦ λές, θά περιόριζα ἐγὼ τίς χρομίδες μου, γιὰ νὰ κάνω δῶρα στὶς φίλες μου, ἂν δὲν τίς ἀγαποῦσα; Κι' ὅμως ἐγὼ ἐπὶ νὰ ταν. πῶς; Ἐνὰ βουβὸ δῶρο μπορεῖ νὰ προσδώσῃ;

— Ἐ φυσικὰ, παιδί μου, μ' ἀπάντησε ἡ γιαιγιά, τὸ ξέρω πὼς τώρα πού εἶσαι νὰ κἄνεις δῶρο τῆς Λίττης; γιὰ τὴ γενέθλιά της, δὲν τὸ κἄνεις ἀπὸ τί-ποτ' ἄλλο, παρὰ γιὰ τὴ γαμπῆς τὸ κα-αὐτὸ κοριτσάκι. Μὰ ξέρεις πὼς αὐτὸ στάνει; Πρέπει κι' ὑστερὰ, ἀρῶ τῆς; ἡμῆς τὸ δῶρο, νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ τὴν ἀγαπᾷς τὸ ἴδιο καὶ περισσότερο, νὰ προσέχῃς νὰ μὴ τὴν λυπήσῃς καθόλου-καθόλου, νὰ μὴν τύχῃ ποτὲ καὶ τῆς πῆς καμμιά κἄνενά λόγο κακὸ, γιατί τότε τὸ δῶρο σου θά μιλήσῃ καὶ θά πῇ ἄσχη-λα λόγια γιὰ σένη. Πῶς θά μιλήσῃ τῶ-ρα ἕνα ἄψυχο πράγμα; Νὰ, παιδί μου, κατὰστραφῇ, δὲν θά τ' ἀρῇσῃ πιά ὑπάρχει κάποια δύναμη πού δὲν τὴν

νοιώθουμε καὶ πού εἶχε παρασταθῇ μάρ-τυρας πού βεβαιώνει τὴ σηματοῖα του. Ἡ δύναμη αὕτῃ τώρα προσβάλλεται καὶ θυμώνει καὶ καταστρέφει τὸ δῶρο... Μὴ γελᾷς, παιδί μου, δὲν εἶναι ἀστεία αὐτό. Τῶταθ γὰ αὐτὸ αὐτὸ πού σοῦ λέω νὰ φυλαχτῇς. Ἀς σοῦ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν γιὰ νὰ καταλάβῃς:

«Ξέρεις τὴ θεῖά σου τὴν Πολυξένη. Μὲ τὴ μητέρα της, πολὺ πρὶν παρῇ, τὸ θεῖο σου καὶ γίνῃ ξαδέλφη μου, εἶμαστε φιλενάδες. Ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ, στὸ ἴδιο σχολεῖο πηγαίναμε, μαζὶ παίζαμε, τέλος πάντων εἶμαστε πολὺ ἀγαπημένες. Τὸ κλοκαῖρι, σὰν πηγαίναμε στὸ χωριό, τὴν καλοῦσα κι' ἔμνε καμμιά βδομάδα μαζὶ μας· κι' αὕτῃ πάλι μ' ἐπαίρνε κάποτε στὴ χώρα. Ἀλλάξαμε καὶ δῶρα. Μιὰ φορὰ ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου, ὁ προπάππος σου, εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια μιὰ θαυμαστὰ πρωτινάδα, ἕνα φυτό μὲ μεγάλα παρά-ξενα φύλλα. Τώρα τέτοιος εἶναι πολλὲς ἐδῶ, μὰ καὶ τὸν καιρὸ, πού νὰ δῆς! Τὴν προτέχαμε ὅλοι σὰν τὰ μάτια μας. Στὴ Σοφούλα, τὴ φιλενάδα μου πού σοῦ λέω, ἄρρεσε πάρα πολὺ. Τόσο τὴν καμάρωνε, πού τὴν ὑποχρεώναμε κάθε φορὰ νὰ τὴν φτύνῃ, γιὰ νὰ μὴ τὴν πιάσῃ τὸ μάτι της. Σὰν εἶδα τὸν ἐνθουσιασμό της μ' αὕτῃ τὴν πρωτινάδα, παρακάλεσα τὴ μητέρα, τὸν πατέρα, πείσ-μωτα, ἔκλαψα καὶ ἐπὶ τέλους κατάρφα νὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ βγάλω μὲ προτοχή ἕνα κλαρί μ' ἕνα κομμάτι ρίζα, νὰ τὸ φυτέψω χωριστὰ, γιὰ νὰ τὰναστήσω καὶ νὰ τὸ χροῖσω ὑστερὰ τῆς Σοφούλας. «Φωνάζεσαι τώρα πόσο τὸ πρότεχα, πὼς τὸ ποτίζα τακτικὰ δὺς φορὲς τὴν ἡμέρα, χάρημα καὶ σούρουπο, πὼς τὸ προφύλαγα ἀπὸ χέρι, ἀπὸ ζῶο, ἀπὸ ἡ-λιο, ἀπὸ ἀέρα. Τέλος πάντων σὰ δὺο-τρεις μῆνες ἡ νιορτέστη πρωτινάδα εἶχε γίναι μιὰ χαρὰ, σχεδὸν δὲν τὴν ξεχώριζες ἀπὸ τὴ μάννα της. Κι' ἴσα-ἴσα κόντευε κι' ἡ γιορτὴ τῆς Σοφούλας. Τί χαρὰ μου σὰ συλλογιζόμουν τὴ χαρὰ πού θά ἐπαίρνε! Ἐννοεῖται πὼς κατάρφα νὰ τῆς τὸ κρατήσω μυστικὸ ὅσο καιρὸ τὴν ἀνάστηνα.

«Ἦλθε ἐπὶ τέλους ἡ γιορτὴ. Ἐβάρ-λα τὰ καλά μου καὶ μαζὶ μὲ τὴν ὑπηρέτριά μας, πού κρατοῦσε τὴ γλάστρα, ξελίγητα γιὰ τὸ σπῆτι τῆς Σοφούλας. «Περὶτὸ νὰ σοῦ πῶ τώρα τὴ χαρὰ της, τοὺς πῆδους της, τὰ φίλια πού μοῦ ἔβριζε. Ἐννοεῖς μὲ λίγα λόγια πὼς ἦ-τανε εὐτυχισμένη, κι' ἐγὼ πάλι καθό-λου λιγώτερο. Ἦσαν κι' ἄλλα κορίτσια κεῖ πέρα καὶ διασκεδάσαμε θαυμαστὰ χορεύσαμε, θυμάμαι, καὶ ντόπιους χο-ρούς, εἶχαμε καὶ γλυκίσματα ἕνα σωρό. Μὰ, δὲν ξέρω πὼς, σὲ λίγο ἀρχίσαμε τὰ μαλώματα. Ἐγὼ ἐμάλωσα μὲ κά-ποια ἀπ' αὐτὲς πού ἦταν ἐκεῖ. Ἡ Σο-

φούλα, σὰν οἱ κοδέσποινα, ζήτησε νὰ μᾶς συμβιάσῃ· κι' ἐπειδὴ ἡ ἄλλη ἦταν πιὸ ξένη, ἔρριξε ὅλο τὸ ἄδικο σὲ μένα. Ἐγὼ πάλι: παρεξήγητα τὸ σκοπὸ της, θυμώ-σα καὶ μὲ κακία τῆς εἶπα κάποιο βαρὺ προσβλητικὸ λόγο. Με τέτοιο θυμὸ ὅμως τὸν εἶπα, τὴση δύναμη ἐβαλα, ὥτ' ἐξάν-τλητα ὅση κακία εἶχα μέσα μου, ἀπα-ράλλακτα ὅπως μιὰ πολὺ δυνατὴ βρον-τὴ ἐξάντλει τὴν καταστρεπτικὴ δύναμη τῶν συννέφων.

«Σὰν μπόρετα νὰ αἰσθανθῶ πόσο βα-ριά, πόσο ἄδικο καὶ πόσο παράλογα πλήγωσα τὴν ἀγαπημένη μου φίλη, ἐν-νοίωσα τὰ μάτια μου νὰ σκοτιζοῦνται κατὰ πόδια μου νὰ τρέμουν. Δὲ μπορούσα οὔτε νὰ κλάψω, οὔτε νὰ μιλήσω γιὰ νὰ ζητήσω συγχώρηση.

«Μὰ ὅσο γιὰ τὸ τελευταῖο, δὲν ἦταν κι' ἀνάγκη. Ἡ καίμενη ἡ Σοφούλα ἀ-φοῦ μοῦκαμε χίλιες περιποιήσεις γιὰ νὰ μὲ συνεφέρῃ, μοῦ ζήτησε κι' ὅλα... νὰ τὴ συχωρῶσα ποῦμ' ἔκαμε νὰ παραφερθῶ.

«Γύρισα σπῆτι μὲ βαρεῖα τὴν ψυχὴ καὶ τὸ μυαλὸ ζαλισμένο. Μοῦχε κάνει κα-τάπληξη ἡ διαγωγὴ τῆς Σοφούλας. Ἡ καλοσύνη της, ἡ γενναίωση της, μοῦ φάνηκαν ὑπέροχα. (Ἐπεται τὸ τέλος) E. A.

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Τὴν ὥρα πού κουρνιάζουν τὰ πουλιά ἔς τὰ φύλλα πού σιγοῦνε ἀποσταμένα, — τ' ἀσάλευτα κλαριά τους, στηλωμένα, τῆς ἀγνῆς σὰ σκεπάζῃ ἡ σιγαλιά,

(Κι' ἡ πάχη εἶναι σὰ θάλασσα σταχτιά καὶ τὰ κλαριά κατάρτια εἶναι πού κορβεῖ, κι' ὁ ἀρῶς καπνὸς, πού βγαίνει ἀπὸ τὸ καλύβι σὰν ἀπὸ βυθισμένου καραβιοῦ φωτιά).

Τὴν ὥρα πού φουντῶνε σιωπηλὰ τοῦ θυμιατοῦ ὁ καπνὸς κι' ἡ ἀγνὴ εὐωδία, καὶ τοῦ σημάτων τῆς προσηγορίας ὕμνωδια καλὸδεχτὴ ἀνεβαίνει στὰ ψηλά.

Σὰν κοκκινίξῃ ἀντίκρου μοῦ θαμπὸ τ' Ἀστέρη ἐπ' οὐρανοῦ τὴν ἄδεια ἀγκάλη, βαρὺ καὶ ζαλισμένο τὸ κεφάλι τὴν ὥρα πού ἔστα χέρια μου ἀκούμπω,

Τὴν ἡσυχὴ ὥρα αὕτῃ, τὴ σκοτεινὴ, —κάτω βούζει ὁ δρόμος κι' ἀνεβαίνει γλυκὴ ἡ βοή του, πεθαμένη, σὰν στὴν ἀπανεμιὰ φουρτοῦνα μακρινή.

Τ' ἀγιόκλημα, μὲ τὰ ἀπαλά κλωνιά, λιγνὲς γραμμὲς, καμπύλες χαρακῶνει ἔς τοῦ φεγγαριοῦ τὴν ὄψιν, πού μερώνει τῆς κάμαρας μιὰ ἀπόμωρη γωνία.

Θυμοῦμαι, ἔτσι μιὰν ὥρα μακρινή, (θάρρενα πὼς τὴν εἶχα ξεχασμένα), θυμοῦμαι, ἔτσι γλωμῇ, ἔστα περασμένα, μιὰ πικραμένη ἐσπέρα σκοτεινὴ.

Ξάπλωνε ἐντὸς μου μιὰ γλυκὴ πικρὴ χαρὰ, λύπη, μετάνοια, ἀγάπη, καλοσύνη· μὴ ἀπειρή μὲ λυγοῦσε εὐγνωμοσύνη, πού δὲν τὴν εἶχα νοιώσει ἄλλη φορὰ.

Μ' ἐπνιγε κάτι, σὰν παράπονο γλυκὺ κι' οἱ παιδικοὶ ἐσθυνόταν στοχασμοὶ μου θαρρεῖς ν' ἀπογοραζόμουν ἐπὶ τὴν ψυχὴ μου μιὰ προφητεία πικρὴ, σὰ μουσικὴ...

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΩΝ ΚΩΦΑΛΛΩΝ

Εκείνο τον καιρό, στα σχολεία, δεν εκάναμε διαγωνισμούς, παρά δίδναμε τις κλασσικές εξετάσεις: γραπτές, προφορικές, λαμπρές, ύριαμβευτικές εξετάσεις καί, το συχνότερο, οίκτρες.

Εγώ ήμουν από εκείνους που δίδναν τις οίκτρες. «Αν και μᾶς ἄφιναν ἕνα δλοκλήρο μήνα νὰ μελετήσουμε στὸ σπίτι, ἂν κι' ὁ συμμαθητὴς μου Γεώργιος εἶχε ὅλη τὴν καλὴ διάθεσιν νὰ με βοηθῇ, ποτέ μου δὲν κατόρθωνα νὰ μάθω ὅσα ἔπρεπε, γιὰ νὰ ὑποστῶ «εὐδοκίμως» τὴ δοκιμασία. Καὶ πότε μᾶφιναν μετεξεταστέοις ἕνα-δύο μαθήματα, καὶ πότε σὲ ὅλα. Γιὰ μὲνα γράφτηκε κάποτε τὸ περίφημο: «Τὰ εἶπε τόσο λαμπρὰ στίς εξετάσεις, ὥστε οἱ καθηγηταί, καταμαγευμένοι, τοῦ εἶπαν νὰ πᾶν νὰ τοὺς τὰ ξαναπῇ καὶ τὸ Σεπτέμβριον». Γιὰ νὰ μὴν εἶμαι ὅμως τόσο αὐστηρὸς στὸν ἑαυτὸ μου, πρέπει νὰ προσθέσω, πὼς τὸ καλοκαίρι κατὶ μελετοῦσα, τὸ Σεπτέμβριον κατὶ ἔλεγα καὶ πάντα κατόρθωνα νὰ περνῶ μ' ἕνα καλῶς. Ἔτσι, πολλὰ χρόνια στὴ γραμμή, εἶχα συμμαθητὴ τὸ Γεώργιο, ἐπιμελέστατο παιδί, ποὺ προδιβάδουνταν πάντα μὲ ἄριστα. «Αν αὐτὸς ἦταν τὸ φτερωτὸ ἄλογο ποὺ ἔτρεχε, ἐγὼ δὲν ἤμουν παρὰ τὸ ὄνυχαιδουράκι ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε» καὶ δὲν θὰ τὸν ἔφθανε βέβαια ποτέ, ἂν δὲν τὸ περίμενε σὲ κάθε σταθμό... ἀπὸ τὸν Ἰούνιο ὡς τὸ Σεπτέμβριον!

Μὰ ἐκεῖνο τὸ χρόνο, —εἵμαστε στὴν τρίτη τοῦ Γυμνασίου, —δὲν ξέρω πὼς, εἶχα φιλοτιμηθῇ νὰ προβιβασθῶ κι' ἐγὼ ἀμέσως. Κουτσά-στραβά, μὲ τὴ βοήθεια πάντα τοῦ Γεώργου, ἐμελέτησα ὅλα τὰ μαθήματα. Ὅταν ὅμως ἦρθε κι' ἡ σειρά τῆς Ψυχολογίας, —ἂ, ὅλα κι' ὅλα! μὲ Φιλοσοφίες δὲν ἀνακατεῦνται... Τοῦ κάκου ὁ Γεώργιος προσπάθησε μὴ ὀλά-κιερὴ μέρα νὰ μοῦ πᾶσῃ στὸ κεφάλι συνειρμούς, ἐνθυμήματα κι' ἀψιθυμίες. Γρὺ δὲν κατάλαβα. Καὶ στὸ τέλος τοῦ εἶπα:

— Ἀς τα! ἄς τα, Γεώργιο μου, νὰ ζῆς, γιὰτὶ θὰ τρελλαθῶ!

— Μὰ πὼς θὰ κάμῃς λοιπόν;

— Ἐξέρω κι' ἐγώ; Ἐπιτέλους ἄς μείνω στὴν Ψυχολογία γιὰ τὸ Σεπτέμβριον. Δὲ θὰ σκάσω.

Μὰ ὄχι! Μὴ πολλὸ ἀπρόοπτον ἐλπίδα, ἕνας πολὺ πρωτότυπος τρόπος σωτηρίας παρουσιάσθηκε: Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ σύμπτωση, εἶδαμε μὲ τὸ Γεώργιο, σ' ἕνα βιβλίο τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸ Ἀλφάβητο τῶν Κωφάλλων. Ὅτ' ἐξέρετε ἴσως: «Ὅλα τὰ γράμματα σχηματίζονται συνθηματικῶς μὲ τὰ χεῖρα, μὲ τὰ δάκτυλα» κι' ἄμα ἐξασκηθῇ κανεὶς, μπορεῖ ἐξαιρετὰ νὰ συνεννοῖται μὲ τὸν ἄλλον,

ρθάνει νὰ εἶναι ἐξασκημένος κι' αὐτός.

Τότε μοῦ ἦρθε μὴ ἰδέα μεγαλοφυΐας: Νὰ μάθουμε, ὁ Γεώργιος κι' ἐγώ, αὐτὸ τὸ Ἀλφάβητο καὶ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε γιὰ νὰ μοῦ τὰ λέγῃ—δηλαδὴ νὰ μοῦ τὰ γνέγῃ, —στίς εξετάσεις!

— Μὰ κωφάλλοι εἵμαστε; διαμαρτυρήθηκε ὅταν τοῦ τὸ πρότεινα.

— Ὅχι βέβαια, τοῦ ἀποκρίθηκα! μὰ στίς γραπτές εξετάσεις, ἂν μιλήῃ ὁ καλὸς μαθητὴς, γιὰ νὰ τὰ λέγῃ στὸ γείτονά του, ὁ καθηγητὴς ποὺ τοὺς ἐπιβλέπει, πρέπει νὰ εἶναι κωφός. Ἔτσι: «Ὅταν ὅμως ἀκούῃ ὁ καθηγητὴς, τότε ὁ καλὸς μαθητὴς πρέπει νὰ εἶναι ἄλλος καὶ νὰ τὰ λέγῃ στὸ γείτονά του μὲ γνεψίματα. Κατὰλαβες τώρα γιὰτὶ, κι' ἂν δὲν εἵμαστε, πρέπει νὰ γενοῦμε κωφάλλοι;

Δεν ξέρω ἂν ὁ Γεώργιος κατάλαβε τὸν πολὺπλοκο αὐτὸ συλλογισμό. Ἐπεισθηκε ὅμως γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ. Καὶ μὴ ὀλοκλήρη ἐδδομάδα, ἀπὸ τὸ μήνα τῆς μελέτης, τὴ χρησιμοποίησαμε γιὰ νὰ μάθουμε τὸ Ἀλφάβητο τῶν Κωφάλλων, μὲ μεγάλο ζῆλο, ἐγὼ ἀπὸ τὸ συμφέρον ποὺ εἶχα κι' ὁ Γεώργιος ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ τοῦ προξενούσε τὸ παιχνίδι. Κι' ἀλήθεια, δὲν εἶναι λίγο διασκεδαστικὴ αὐτὴ ἡ συνεννόησις, ποὺ κατορθώνεται μὲ μὴν σειρά ἀπὸ ὀρισμένα καὶ γιὰ κάθε ἄλλον ἀκατανόητα γνεψίματα. Ἐκάναμε κατὶ γέλια!.. Προπάντων μὲ τὴν ἐκπλήξιν τῶν ἄλλων στὸ σπίτι, ποὺ ἔκαναν τὸ σταυρό τους, ὅταν μᾶς ἐβλεπαν νὰ δοκιμάζουμε τὸ σύστημα καὶ νὰ μπορούμε νὰλλάζουμε κάθε μας σκέψιν γρηγορώτατα, χωρὶς διόλου νανοίγουμε τὸ στόμα καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ κάνουμε κανένα μορφασμό, ὅπως στὴ συνειθισμένη παντομίμα. Μόνο μὲ τὰ δάκτυλα. Κι' αὐτὸ ἀπλουστάτα, ἀφελέστατα, σχεδὸν κριζὰ, χωρὶς ζωηρὰ κινήματα, ποὺ νὰ κινῶν τὴν προσοχή. Μὰ ἦταν σὰ θαῦμα!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς μάθαμε τὸ σύστημα καὶ τὸ γυμναστήκαμε στὴν ἐντέλεια. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν, ὄχι μὴ, παρὰ δέκα Ψυχολογίες θὰ μάθαινα. Ἀλλὰ ἡ ἀνοησία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει, βλέπετε, ὅρια. Γιὰ νὰ πορῶγῃ ἕνα μικρὸ κόπο, ποὺ τὸν ἀποστρεφόμενον, φορτώθηκε ἕνα τόσο μεγάλο κι' ἐνῶ ὁ Θεὸς μοῦ εἶχε χαρίσει καὶ λαλίαν καὶ ἀνοή, — δῶρα πολύτιμα, ποὺ μπορούσα νὰ τὰ χρησιμοποιοῦσιν γιὰ νὰ μάθω μὲ τὸ Γεώργιο τὴν Ψυχολογία μου, —ἐπρότιμῃσα νὰ φαντασθῶ πὼς γεννήθηκα κωφάλλος καὶ νὰ βασανισθῶ τόσο, γιὰ νὰ μάθω νὰ συνεννοῦμαι ὅπως τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ πλάσματα!...

Ὅπως δὲν ἔπρεπε, ἐξασφαλίσθηκα. Ὅχι μόνο στὴν Ψυχολογία, ἀλλὰ καὶ στὰ ἄλλα μαθήματα, — καὶ φωστήρας δὲ δὲν

ἤμουν σὲ κανένα, —ὁ Γεώργιος θὰ μπορούσε νὰ μοῦ γνέγῃ καμμιά λέξη. Καὶ στίς γραπτές εξετάσεις, καὶ στίς προφορικές. Φθάνει νὰ τὸν εἶχα σὲ τέτοια θέση μπροστά μου, ἥστὸ πλάϊ μου, ὥστε νὰ μπορῶ νὰ βλέπω κάθε στιγμὴ τὰ χεῖρά του. Εὐκολώτατο!

Μὰ ἐλογάριαζα χωρὶς τὸν ξενόδοχο. Ἐξέρετε ἀπὸ πολὺ πρόσφατη πείρα, πόσο εὐκολὰ μαλῶνουν τὰ παδιά. Κι' ἀκριβῶς τὴν προπαραμονὴ τῶν εξετάσεων, γιὰ μὴ ἀσήμαντὴ ἀφορμή, — τόσο, ποὺ δὲν τὴ θυμοῦμαι πιά, — μαλῶσαμε μὲ τὸ Γεώργιο. Δηλαδὴ ἐκεῖνον θύμωσε μαζὶ μου κι' ὠρκίσθηκε πὼς δὲν θὰ μοῦ ξαναμιλήσῃ 'ς ὅλη τὴν ζωὴ!

Σ' ὅλη τὴν ζωὴ; Μὰ κι' ὡς μεθυσμένο μόνο, μοῦ ἔφθανε γιὰ νὰ χαθῶ!

— Μπρὲ ἄμάν;

— Τίποτα!

— Μπρὲ καλέ, μπρὲ καλέ;

— Ἀσε με!

— Καλὰ νὰ μὴ μοῦ ξαναμιλήσῃς μὲ τὸ στόμα, μὰ οὔτε... μὲ τὰ δάκτυλα, καίμινε;

— Οὔτε!

Ἦταν ἡ τελευταία τοῦ λέξῃ. Κι' ἡ ξέρα πὼς ἦταν πολὺ πεισματάρης. Ἀμα θύμωνα μὴ στιγμὴ, δὲν ξεθύμωνε οὔτε... σὲ μὴ ἐβδομάδα. Τοῦ κάκου λοιπόν, χαμένοι τόσοι κόποι ποὺ κάμαμε γιὰ νὰ μάθουμε νὰ μιλοῦμε... Δὲν θὰ μιλούσαμε, τελείωσε!

Κι' ἐγώ; Μετεξεταστέος παλὶ 'ς ἕνα-δύο μαθήματα;

Ἄ, ὄχι! Αὐτὴ τὴ φορά, εἶπα, δὲν τὸ ἐννοοῦσα. Εἶχα ὀρκισθῇ νὰ προβιβασθῶ ἀμέσως. Καὶ θὰ πιστέψετε τί ἔκαμα; — Ἀπίστευτο, ἀλήθεια, μὰ τὸ ἔκαμα: Ὅλη τὴν ἄλλη μέρα, κι' ὅλη τὴν ἄλλη νύκτα, ἐμελέτησα τὴν Ψυχολογία μου. Καὶ τὴν ἔμαθα!!!

Μὰ τόσο καλὰ, ὥστε ὅταν, τὴν ἡμέρα τῶν εξετάσεων, συναντηθήκαμε στὸ σχολεῖο μὲ τὸ Γεώργιο καί, ξεθυμασμένοι πιά, — εἶγες σκεφθῇ, φαίνεται, πὼς δὲν ἦταν περιττάση νὰ κρατήσῃ περισσότερο τὸ θυμὸ του, —μοῦ ἔγνεψε μὲ τὰ δάκτυλα:

— «Θὰ σοῦ μιλήσω»,

Μὲ τὸν ἴδιον τρόπο τοῦ ἀποκρίθηκα:

— «Εὐχαριστῶ! Δὲν ἔχω ἀνάγκη!»

— «Ἐλα τώρα» μοῦ κάνει, «ἄς τὰ πείσματα!»

— «Δὲν ἔχω ἀνάγκη» τοῦ ξαναλέω, «γιὰτὶ μελέτησα. Ἀν θέλῃς, μίλα μου τώρα... μὲ τὸ στόμα.»

Ἀποτέλεσμα:

Ὁ Γεώργιος δὲν μοῦ ἔγνεψε οὔτε λέξη. Κι' ὅμως, ἐκεῖνο τὸ χρόνο, ἀπὸ τὸν Ἰούνιο, προδιβάσθηκα μὲ καλῶς.

Νὰ ποῦ σὲ κατὶ χρησιμεύει, — γιὰ τοὺς ὕμνους, — καὶ τὸ Ἀλφάβητο τῶν Κωφάλλων!

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΩΤΟΣ

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΛΕΚΙΝΟΥ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ Ο. LE ROY]

Γ'. (Συνέχεια)

Στὸ ἀναμεταξύ ὅμως δὲν θὰ κάθονταν μὲ σταυρωμένα χεῖρα. Ὁ καλὸς κλέφτης δὲν μένει ἀργὸς ποτέ. Οὔτε σὰν ἔχη ἕνα πούγγι γεμάτο χρυσάφι, σὰν ἐκεῖνο τοῦ καίμενου τοῦ Πιερρότου. Καὶ ἴσα-ἴσα ποὺ ὁ Ἀρλεκίνος εἶχε σχεδιάσμενες κατὶ ἄλλες κλεψιές, σ' ἄλλη γειτονεῖα τοῦ Παρισιῶ, μὲ τοὺς ἄλλους συμμορῖτες του, ὅχι λιγώτερο ἐπιτήδειους ἀπὸ τὸν Ραντί-Γκρί, ποὺ εἶχαν τὰ ὠραία ὀνοματάκια: Ἀνθός, Ἀτσαλοκάρδης, Πνίχτης καὶ Πονηριᾶς.

— Ψυχὴ μου παρέα! φώναξε ὁ Ραντί-Γκρί. Ἐμένα τέλει γκνωρίσει! αὐτοὺς τοὺς κατεργκάρηδες!

Δ'.

Οἱ ὑποψίες τοῦ μπάρμπα-Μιστανφλοῦτου.

Στὴν κάμαρά του, ὁ Πιερρότος ἔμεινε μόνος μὲ τὸν μπάρμπα-Μιστανφλοῦτο κι' ἐνῶ ἐξακολούθουσε τοὺς θρήνους γιὰ τὴν ἀνεπανόρθωτη συμφορὰ του, ὁ σύνοικός του τοῦ ἔλεγε:

— Μὴν κάνῃς ἔτσι, παιδί μου, καὶ 'ς ὅλα ὑπάρχει θεραπεία. Ἐγὼ ὅμως, τί νὰ σοῦ πῶ! 'ς αὐτὴ τὴν κλεψιὰ βλέπω κατὶ πράγματα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὰ ἐξηγήσω καθόλου. Αὐτοὶ οἱ ξένοι, παραδείγματα χάρι, ὁ μαῦρος πρίγκηπας κι' ὁ ἰταλὸς μαρκέζος, μοῦ φαίνονται — κι' ὁ Θεὸς ἄς μὲ βγάλῃ ψεύτη! — σὰν τυχοδιώκτες τοῦ χειρότερου εἶδους. Δὲν τοὺς παίρνω στὸ λαιμὸ μου τοὺς ἀνθρώπους... ξέρω κι' ἐγώ; μπορεῖ νὰ εἶναι

«Σὲ συμβουλεύω, παιδί μου, νὰ τοὺς προσέχῃς» (Σελ. 253, στ. α')

κι' ἀληθινοὶ ἀριστοκράτες... σὲ συμβουλεύω ὅμως, παιδί μου, νὰ τοὺς προσέχῃς καὶ νὰ φυλάγῃσαι.

Κι' ὁ καλὸς ἀνθρώπος ἀνέθηκε στὴ σπονδία του, κουνώντας τὸ κεφάλι καὶ ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τὴν ἀχώριστη ψιφίνα του.

Ἀποῦ ἔκλαψε ὅσο πιά νὰ μὴ τοῦ μένῃ οὕτ' ἕνα δάκρυ, ὁ Πιερρότος αἰθάνθηκε τὸν ἑαυτοῦ τοῦ πιδ ἥρεμο κι'

ἄρχισε νὰ συλλογίζεται μὲ ψυχραιμία τὴν κατάστασίν του.

Εἶπε μὲ τὸ νοῦ του πὼς ὁ μπάρμπα-Μιστανφλοῦτος δὲν εἶχε ἴσως καὶ πολὺ ἄδικο ποὺ τὸν συμβούλευε νὰ δυσπιστῇ πρὸς τοὺς δύο ἐκείνους ἀλλόκοτους νοικάρηδες, κι' ὑποσχέθηκε στὸν ἑαυτοῦ να τοὺς ἐπιβλέπῃ μὲ μεγάλη προσοχή.

Γιὰ πολλὰς ἡμέρας ὅμως δὲν παρατήρησε τίποτα τὸ ὑπόπτο. Ὁ Ἀρλεκίνος κι' ὁ Ραντί-Γκρί ἔδωσαν λίγα καὶ γύριζαν πάντα στὸ σπίτι πρὶν νὰ νυκτώσῃ. Κατὰ τὸ φαινόμενο, ζούσαν πολὺ ἡσυχῇ, τακτικῇ ζωῇ καὶ δειχνόνταν εὐγενεῖς, εὐπροσήγοροι, καταδεκτικοὶ σὲ ὅλους. Γελούσαν μὲ τὴν καρδιά τους κι' ἔκαναν καὶ τοὺς ἄλλους στὸ σπίτι νὰ γελοῦν. Ὁ ἄπαρνε κανεὶς ὀρο κατὶ ἥταν οἱ καλύτεροὶ ἀνθρώποι τοῦ κόσμου.

Ὅταν διηγούνταν μπροστά τους τὰ κατορθώματα κάποιων κλεπτοσυμμοριῶν ποὺ ἐλήστευαν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες μὲ τὴν μεγαλήτερη θρασύτητα, τοὺς διαβάτες, ὁ Ραντί-Γκρί ἐφώναζε πάλι: — Τί τραστὰ αὐτοὶ!

Ὁ Ἀρλεκίνος κλαίγονταν:

— Τί δυστυχία! Ὅτ' ἀκαταντήσῃ νὰ μὴν τολμᾷ νὰ ξεμυτίσῃ ἀνθρώπος ἀπὸ τὸ σπίτι του.

Κι' οἱ δύο μαζὶ θύμωναν μὲ τὴν Ἀστυνομία καὶ τὴν κατηγοροῦσαν πὼς δὲν ἔκανε τὸ χρέος τῆς, συνεννοημένη ἴσως μὲ κείνους ποὺ ἔπρεπε νὰ καταδιώκῃ. Ὁ Ἀρλεκίνος μάλιστα ἐπρόσθετε:

— Αὐτὸ καταντᾷ σκάνδαλο! Ὅτ' ἐμὲ κάνουν νὰ παρουσιασθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸ βασιλεῖα καὶ νὰ τοῦ τὰ πῶ ὅλα.

— Κι' ἐγὼ! φώναζε ὁ Ραντί-Γκρί. Βασιλεῖα φίλο νικὸ μου εἶναι. Ἀμέσως ντεχτὴ ἔμένα.

Στὸ ἀναμεταξύ αὐτὸ, συνέβηκε κατὶ ἄλλο, ποὺ μεγάλωσε ἀκόμα τὴν δυστυχία τοῦ καίμενου μας τοῦ Πιερρότου, ἂν καὶ ἦταν ἀπὸ πρὶν τόσο δυστυχισμένος. Ὁ πρίγκηπας Ραντί-Γκρί, ὁ ἀπαίσιος ἐκεῖνος ἀράνης, ἐξήγησε ἐπισήμως ἀπὸ τὸν κ. Κάσσανδρο τὸ χεῖρ τῆς ἀξίερασης Κολομπίνας (ποὺ τὴν ἔλεγε ἀξίεραση) κι' ὁ γέρο-φιλάργυρος προθυμοποιήθηκε νὰ τοῦ τὸ ὑποσχεθῇ.

Τὸ σακκούλι, βλέπετε, μὲ τὰ διαμάντια ἀποτελοῦσε περιουσία, ποὺ μπορούσε νὰ

θαμπώσῃ τὸν καθένα χωριστὰ ὁ τίτλος ὁ πρίγκηπας, χωριστὰ τὰ χρυσωρυχεῖα καθὼς καὶ τὰ πέραντα κτήματα ποὺ, καθὼς ἔλεγε ὁ γαμπρός, εἶχε στὴν Ἀφρική. Μόνο ποὺ τὸ χρῶμά του δὲν ἦταν τόσο ἄσπρο. Ὁ Κάσσανδρος ὅμως κι' αὐτὸ τὸ εὗρισκε ὠραῖο, γιὰτὶ ποτέ του, ἔλεγε, δὲν εἶδε ἀράπη μὲ τόσο μαῦρο

χυαλιστέρω καὶ παντοῦ ὁμοιοχρῶμα. Ὁ Ραντί-Γκρί, ἀλήθεια, ἔμοιαζε μὲ ἄγαλμα καμωμένο ἀπὸ τὸν καλύτερο ἔβενο.

Ἐνθουσιασμένος λοιπὸν ὁ πατέρας τῆς Κολομπίνας, ἔδωκε ἀμέσως τὴν μεγάλη εἰδηση στοὺς νοικάρηδες καὶ τοὺς φίλους του. Ἐννοεῖται, πὼς ἔκρινε ὁ λωστδίου περιττὸ νὰ ρωτήσῃ πρῶτα τὴν κόρη του. Τὸ ἔμαθε κι' ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους. Καὶ ξέροντας πὼς κάθε ἀντίστασιν στὸν πατέρα τῆς ἦταν μάταιη, συλλογίζονταν μὲ τί τρόπο θὰ μπορούσε νὰ ξεφύγῃ τὸν φρικτὸ αὐτὸ γάμο. Ἐνα εὗρισκε μόνο: τὸ θάνατο. Naί, naί! δὲν θάβαζε πιά στὸ

στόμα τῆς ψωμί, γιὰ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἀσιτία. Ἐκτὸς πιά ἂν πέθαινε προτύτερα, ἀπὸ τὴ λύπη.

Γιὰ νὰ ἐρτασθῶν ὅπως ἔπρεπε οἱ ἀρραβῶνες, ὁ Ἀρλεκίνος κι' ὁ Ραντί-Γκρί ὀποράσισαν νὰ δώσουν μὴν μεγάλη ἐσπερίδα στὴν κάμαρά τους κι' ἐστεῖλαν ἀμέσως τὰ προσκλητήρια: πρῶτα-πρῶτα στὸν κ. Κάσσανδρο καὶ στὴν Κολομπίνα! ἔπειτα στὸν Μιστανφλοῦτο καὶ στὸν Πιερρότο.

Ὁ Πιερρότος ὅμως ἀποκρίθηκε πὼς ἦταν λιγάκι ἀδιάθετος καὶ δὲν μπορούσε νὰ ὑποσχεθῇ πὼς θὰ πᾶν, γιὰτὶ πιθανὸν ὡς τὸ βραδύ τὴν ἀδελφείαν του νὰ μεγάλωνε. Ἀν πάλι τοῦ περνοῦσε, πολὺ εὐχαρίστως...

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σπιτικούς, εἰς δύο εὐγενεῖς νοικάρηδες γύρεψαν ἀπὸ τὸν κ. Κάσσανδρο τὴν ἄδεια νὰ προσκαλέσουν καὶ μερικοὺς φίλους τους, ἀνθρώπους μεγάλης περιωπῆς καὶ ἀξίας, νὰ τιμωροῦν καὶ καθὼς ἔλεγε ὁ Ραντί-Γκρί, (δὲν ἔκρινε μὲν οὐς ἤθελε νὰ πῇ,) ποὺ θάταν πολὺ τιμητικὸ νὰ κάμῃ κανεὶς τὴν γνωριμία τους.

Ὁ γέρο-φιλάργυρος ἔδωκε τὴν ἄδεια μὲ χαρὰ κι' ἐνθουσιασμό. Βέβαια, δὲν ἦταν μικρὸ πρᾶγμα νὰ δεχθῇ στὸ σπίτι του καὶ νὰ κάμῃ φίλους, ἴσως καὶ προστάτες, μερικοὺς μεγάλους αὐλικούς, μαρκέζους, δούκες, κόντηδες, πρίγκηπες.

(Ἐπεται συνέχεια)

KIMΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλούνται οί Συνδρομηταί, τών οποίων ἔλθεν ἡδὴ ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνταναλώσουν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ Συνδρομηταί εἰμποροῦν νὰ στείλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῶν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

*Αφιέρωμα

Τὸν παλιὸ καιρὸ, ζοῦσε ἓνας μεγάλος ποιητὴς σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα. Ἦταν μονάχος στὸν κόσμον καὶ κατοικοῦσε σ' ἓνα χαμόσιτο, ἀνάμεσα σ' ἀγριοτριανταφυλλίες, ἔξω ἀπὸ τὴ πόλη.

Καθότανε ὥρες ὁλόκληρες στὸ ἐρημικὸ του γραφεῖο γράφοντας κι' ὅλο γράφοντας, χωρὶς ὅμως κανένας νὰ τὸν ἐννοῇ κι' οἱ ἄνθρωποι, οἱ σφικτοδεμένοι ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ πρόληψη, οἱ γεμάτοι ἀπὸ κακίες καὶ μίσση, ὅταν περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ, ψιθύριζαν περιφρονητικὰ ἀναμεταξύ τους. Μὰ ἐκεῖνον δὲν τὸν ἐμέλλε γιὰ τὰ λόγια αὐτὰ, γιατί' ἤξερε πῶς βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα ἀνθρώπων, πού ὁ μόνος τους πόθος καὶ τὸ μόνο τους ἰδιωτικὸ εἶναι τὰ χρήματα. Μόνον ἔγραφε, ὅλο ἔγραφε.

Κι' ὅστερα, ἀνεβαίνοντας ψηλὰ σ' ἓναν ἀγαπημένον του λόφον, ἔβλεπε γιὰ λίγο ἐκεῖ πάνω μόνος του τὶς πικρές καὶ τὰ βόσανα τῆς ζωῆς, μὲ τὴ σκέψη του ἀνέβαινε ψηλὰ σὲ κόσμους αἰθέριους, σ' ἀστέρινα εὐτυχισμένα· μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς καὶ τῆς φαντασίας του ἔβλεπε πῶς ψηλὰ, σ' ἄλλους κόσμους πού τοὺς βλέπουν μόνον οἱ ἐκλεκτοί, ἐνθ' ὧν ἄλλων τῶν κοινῶν ἡ σκέψη πετάει μόνον στοὺς χαμηλοὺς ὀρίζοντες χωρὶς κανένα ἰδεώδες.

Περνοῦσαν τὰ χρόνια ἀργά, μονότονα, μελαγχολικὰ καὶ ὁ ποιητὴς ἀπογοητεύετο πῶς πολὺ ἀπὸ τὴ ζωὴ

Κι' ἔτσι, αἰσθανόμενος ὁλοένα πῶς πολὺ τὴ μοναξιά του, κατέβριχε ἓνα βράδυ καὶ καθόθη στὸ γραφεῖο του, γιὰ νὰ γράψῃ ἓνα ὕμνον γιὰ τὴ μητέρα, —τὴ μητέρα πού ἀργυρῆν τὴν κοῦνινα τοῦ παιδιοῦ της, τὴν μητέρα πού κλαίει στὴν ἀφρόσπεια του καὶ τὸ χωρισμό του.

Ἦταν δειλινὸ ἀγιοσυατικόν, τὴν ὥρα πού βασιλεῦσε ὁ ἥλιος κι' ἡ δόση χρωματίζεται μὲ τὰ πῶς ὁμορφα καὶ ἀρμονικὰ χρώματα, ὅταν ἄρχισε νὰ γράφῃ καὶ ἔγραφε

ὅλη τὴ νύχτα. Ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο ἔμπαινε ἡ δροσιὰ τῆς νύχτας καὶ οἱ ἀκτίνες οἱ ἀργυρῆς τοῦ φεγγαριοῦ πού φώτιζε καὶ ἔδινε μιὰ μυστηριώδη λάμψη στὰ πράγματα γύρω...
Μὰ τὸ πρωὶ τὸν βρῆκαν νεκρό, μὲ τὴν πέννα στὸ χέρι σφιγμένη ἀκόμῃ καὶ τὸ κεφάλι του σκυμμένο στὸ ἀτέλειωτο ποίημα.

Τὸν ἔθαψαν ἀπέριττα σ' ἓνα μνημεῖον, ἀνάμεσα στίς ἴδιες ἀγριοτριανταφυλλίες πού πέρασε τὴ ζωὴ του. Μὰ ἂν ὁ ποιητὴς πέθανε, τὸ ἔργο του ἔζησε.

Πέρασε καιρὸς, ὅταν ἦλθε μιὰ νέα γενεά, ἀνεπηρέαστη γιὰ τὸν ποιητὴ, ἔξετασε προσεκτικὰ τὸ ἔργο του κι' εὐρήκε ἐκεῖ μέσα ἀριστουργήματα. Τάδεψε στὸν κόσμον πού τώρα πῶς ἀνεπτυγμένος τὰ ἐννοῶσε καὶ θαύμασε τὸ συγγραφέα τους. Σὲ λίγα χρόνια, ἡ πόλη πού τὸν περιφρονούσε, ὑπερφηρηνόταν γι' αὐτὸν καὶ τοῦ ἔστησε ἀνδριάντα.

Κυπριακὸς Ἀστέρας

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΜΟΥ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τὸ παλιὸ μου τὸ σχολεῖο, Περνῶ ἀπὸ τὸ καὶ θωρῶ...
Νὰ καὶ τὸμορφο θρανίον, Πού καθόμουν καὶ ἐγώ!

Τώρα ἐν ἄλλο κοριτσάκι, Βλέπω ἐκεῖ προσεκτικὸ, Καθισμένο νὰ διαβάξῃ, Σὲ βιβλίον ἀνοικτό.

Τὸ κοιτάζω μὲ λαχτάρα, Δὲν μπορῶ νὰ τρασαχθῶ, Μοῦρχειται νὰ τρέξω μέσα, Νὰ καθίσω ἐκεῖ κι' ἐγώ...

Μὰ μιὰ πόρτα σιδερένια Στέκει μπρὸς μου εἰρωνική· Λὲς κι' ἀκούω μὴ λήθῃ: «Γιὰ σὲ τώρα εἰμαι κλειστή!»

Μὲ τὰ μάτια βουρκωμένα Φεύγω, φεύγω, μακριὰ... Πῶς ποῦθ' ἂν περασμένα Χρόνια μου τὰ παιδικὰ!

Μπουμπουλίνα

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΖΑΡΚΑΔΙΟΥ

Ἦμουν στὸ κυνήγι. Ἐνα ἄθωο κι' εὐτυχισμένο ζαρκάδι πηδούσε ἀπὸ χαρὰ μέσα στίς χαμορρίγανες, 'ς τὸ ἄκρο ἐνός δάσους.

Τὸ διέκρινα ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ κλαδιά τὸν ἀραικὸν νάνορθωνν' ἔ'αυτιά, ἀπολαμβάνοντας τὴ μοναξιά καὶ τὴν ἀσφάλεια του.

Τὸ ἐσημάδεψα. Τὸ πού φέκει ἐκτυροκορότησε, τὸ χαριτωμένο ζῶο ἔπεσε, μὲ τὸν ὄμο σπασμένο ἀπὸ τὴ σφαίρα. Μὲ κοίταζε μὲ τὸ κεφάλι γεμάτο ἀπ' αἷμα στὸ χόρτο, μὲ τὰ μάτια γεμάτα ἀπὸ δάκρυα.

Δὲν θὰ ἔξαῃσα ποτὲ αὐτὸ τὸ βλέμμα πού μοῦ ἔλεγε: «Ποιὸς εἶσαι; Δὲν σ' ἔχω βλάψῃ ποτέ. Γιατί μὲ χτύπησες θανατηφόρα; Γιατί μ' ἐστέρησες τὸν οὐρανὸ, τὸ

φῶς, τὸν ἀγέρα, τὴ νεότητ'...; Καὶ ὅμως, σὲ συγχωρῶ. Δὲν ὑπάρχει ὁργὴ μέσ' εἰς μάτια μου, —τόσο ἡ φύση μου εἶναι γλυκιά, —ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ φονιά μου: Δὲν ὑπάρχει παρὰ ἐκπληξή, λύπη, δάκρυα.»

(Lamartine)

Ἑλληνικὸν Τρόπαιον

ΟΙ ΧΩΡΙΚΟΙ ΣΤΟ ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΙ

Οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι τῶν ἀκρογιαλιῶν, ὅταν ἡ θάλασσα ἀνεβαίνει καὶ πλακῶν' ἡ νύχτα, ἔρχονται καὶ πού τελειώνει ἡ στεργιά, γιὰ νὰ ἴδουν τὰ κύματα γεμάτα μυστήριον, γεμάτα βουή.

Κοιτάζουν σὰ νὰ μετράνε τὴ θάλασσα τὴν ἀπέραντη, καὶ συλλογίζονται τοὺς σκοτεινοὺς σκοπέλους πού θριαμβεύουν.

Ἡ ὄρφανή, γλυκὴ καὶ μονάχη, φωνάζει: «Ἀχ! πατέρα μου!» κι' ἡ Γαλιὰ ψιθυρίζει: «Ἀχ! παιδιά μου!»

Ἡ μητέρα ἀκούει καὶ σκύβει τὸ κεφάλι. Ἡ χήρα μὲ τὸ μαῦρο μαντήλι, κλαίει φεύγοντας. Αὐτὲς οἱ ψυχές, πού τὸ κύμα τὶς τρομάζει, τρέμουν 'ς τὸ βαθὺ σου χέρι, ὦ Γιεχωβά!

[Victor Hugo. Μετάφραση στὸ πιζό.]

Κυνθέρεια

ΤΟ ΣΠΑΣΜΕΝΟ ΣΤΑΜΝΙ

Ἐπήγαινα ὁλόχαρη στὴν πόλη, ὅταν, κοντὰ στὴ βρύση, εἶδα ἓνα μικρὸ ἀγόρι πού ἐκλαιγε μὲ σπαραγμὸ καρδιάς. Εἶχε σπᾶσει τὸ σταμνί του, καὶ τὸ δύστυχο μικρὸ φοροῦνταν γιὰτὶ θὰ τὸ ἔδερε ὁ πατέρας του.

Δὲν μοῦ τὸ εἶπε τὸ ἴδιο, ἀλλὰ οἱ γυναικες πού καθόταναν παρῆκει, καὶ εἶχαν δὴ τὸ σταμνὶ νὰ τοῦ πέρτῃ ἀπ' τὰ χέρια του.

Μὲ μιὰ δεκάρα παρηγόρησα τὸ δύστυχο καὶ πέργωντὰς τὸ ἀπ' τὸ χέρι, τὸ πῆγα σ' ἓνα τσουκαλά, ὅπου ἐκεῖ, μαζὺ μὲ τὸ σταμνὶ του, ξαναβρῆκε καὶ τὴν εὐθυμία του.

Ἑλληνικὴ Ἰδέα

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ

Ἐνας φιλάργυρος ἑκατομμυριοῦχος ἦταν τυρῶς ἀπὸ καταρράκτη. Ἐνας γιὰτὸς ἐμπειρικός συμφώνησε νὰ τὸν θεραπεύσῃ γιὰ πεντακάσια φράγκα.

Ἦτοτε ἀπὸ λίγες ἡμέρες θεραπείας, ὁ φιλάργυρος ἀναφωνεῖ: —Βλέπω! ὦ ναί, βλέπω τὴν κάσση μου μὲ τὰ χρήματα...Βλέπω ἀπὸ τὸ ἓνα μάτι!

—Ἀς ὀρχίσουμε λοιπὸν τὴν θεραπεία τοῦ ἄλλου ματιοῦ, ἀπαντᾷ περιχαρὴς ὁ ἐμπειρικός. —Ὅχι, φθάνει!.. φωνάζει ὁ φιλάργυρος. Πάρε 250 φράγκα γιὰ τὸ ἓνα μάτι...Μοῦ φθάνει... Προτιμῶ ἓνα μάτι μονάχα, γιὰ νὰ γλυτώσω τὰ ἄλλα 250!..

(*Εκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Φίλτρο τοῦ Λεβάντε

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Τὸν καρέ σου πῶς τὸν παίρνεις; Ἡ Φιφὴ ρωτᾷ τὸ Γιάννη· Καὶ τῆς ἀπαντᾷ μὲ γέλια: —Μά, καίμην, σὲ φλυτζάνι! Ἐσάλι ἀπὸ τὸ φίδιον τοῦ Λεβάντε

* * *

—Κώστα, τὸ μαχαίρι γαλλικὰ τὸ λένε κ ο υ τ ὲ ἄγγλικά πῶς νὰ τὸ λένε ἄρα γε; —Μά... ἔξυπνο!

Ἐσάλι ὑπὸ τῆς Ἀέρας τοῦ Πηνειοῦ

* * *

Ὁ μπαμπᾶς τῆς Ἰδεώδους Ἑλλάδος, πού εἶναι γιὰτὸς, ἐπιστρέφον στὸ σπίτι, τὴν ρωτᾷ: —Μὲ περιμένει, παιδί μου, κανένας ἄρρωστος;

—Τρεῖς, μπαμπά, τὸ ἀπαντᾷ ἡ Ἰδεώδης Ἑλλάς: Ἐνας βλάχος, ἓνας ἄνθρωπος κι' ἓνας κύριος. Ἐσάλι ὑπὸ τοῦ Ἰδεώδους Ἡρώος

ΕΒΔΟΜΗΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνδυασμὸν τῶν λύσεων μὲ 10 λεπτά θὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν μέσον εἰς τὴν Κλῆση. Ἐάν θέλῃ νὰ δηλοποιήσῃ καὶ τὸ νόμῳ του εἰς τοὺς Δύτας, πρέπει νὰ ἐσκηλείσῃ λεπτὰ 25 εἰς γεγραμμένην.)

Α') ΠΑΙΓΝΙΟΝ

-Εσάλι ὑπὸ τοῦ Ψυφιδέως

ΦΟΣ				
ΔΟ	ΟΝ	ΤΟ		
ΕΟΝ	ΑΣ	Α	ΡΥ	ΚΟΝ
ΕΙ	ΠΙΣ	ΤΙ		

Πέντε ὅπλα τῶν ἀρχαίων.

β') Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ Εἰκόνος Ἐσάλι ὑπὸ τ. Ἀρχηγοῦ τ. Φυλῆς —Μαρία μου, αὐτὸ θὰ τὸ κρύψω, μήπως τυχὸν δὲν βροῦμε αὐριὸ νάγοράσουμ.

—Ποιό, μαμμά; —Αὐτὸ πού σου εἶπα.

γ') Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς Ἐσάλι ἀπὸ τὸ Φτωχὸ Χαμογέλασμα
+ + + + + = Σχολεῖον
* * * * * = Τραπεζομάνδ.
* * + * * = Ἑλλάς
* * + * * = Θύρα
* * + * * = Θεοίς

Καθ' ὅπως οἱ σταυροί: Μελοδραμα.

Λύσεις τοῦ 29ου φύλλου
α') Αἰών, ἔ- β') ΘΗΡΙΟΝ
τος, ἔβδομάς, ἡ- ΗΛΙΟΣ
μέρα, ὥρα.—γ') ΡΙΟΝ
Φοντάν (Ξενο- ΙΟΝ
ΦΩΝΤΑ, Νικο ΟΝ
...)—δ') Tel qui N
rit vendredi, dimanche pleutera.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΞΟΧΑΣ

ΔΙΑ ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

Τὸ θερμότερον Ἑλληνικὸν βιβλίον εἶνε οἱ

"ΠΕΤΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ."

Δραχ. 5 καὶ ταχυδρομικῶς 5,50

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
ἔχουν ἀκόμῃ μόνον οἱ ἑξῆς
ἔδωκα: 1ος, 5ος, 7ος, 12ος, 14ος,
18ος, 19ος, 20ος, 21ος, 22ος,
24ος. —Ἐκαστὸς τόμος δραχ. 3.
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δραχ. 3,20 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ
δρ. 3,50 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1918)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντες τόμοι,
ἔν ὄλῳ. —Ἐκαστοστόμος δραχ.
2ρ. 10 καὶ ραμμένους δρ. 11.
ταχυδρομικὰ τέλη ἐκαστοῦ τόμου
προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: λε-
πτά 50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ
ρ. 1,50 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΜΕΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ ΤΟΥ 1918

Ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοδελτίων
πὺλᾶς, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ
ἐν ἐνδιαφέρον προκαλεῖ ὁ ὥρατος αὐ-
τῶν Διαγωνισμῶν τῶν Ψευδωνύμων.
Ἄλλα καὶ ἀπὸ τ. Ἀποτελέσματα γενι-
κῶς, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ συμπεράνῃ, ὅτι
ἐκαστὸς τοῦ Διαγωνισμοῦ, ὁ ὁποῖος
ἔχει νὰ βραβεύωνται τὰ ὠριότερα
παραμύθια, πράγματι ἐκπληρώνεται.
Εἰς τ. Ἀποτελέσματα ἐλήφθησαν
καὶ ὅσοι μόνον ὅσα ψηφοδέλτια ἦσαν
καταρτισμένα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Δημοψη-
φισματος, πού ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ
ἔδωκα 25 καὶ 46 τοῦ 1918. Τὰ λοιπὰ
ἐλείφθησαν.

Α'. —ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κνα-
λένκο Δάβαρο, ἔλαβε ψήφους
838 [40Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Τρα-
νιδί τῆς Λευτεριάς, ψ. 951 [21Ε].
Ἑλληνικὸς Πόθος, ψ. 769 [17Ε].
Ἐλπίς τῶν Σκλάβων, ψ. 601
[14Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Λευτε-
ρὰ ἢ Θάνατος, ψ. 506 [11Ε]. —
Υπεραπιστῆς τῆς Ἐλευθερίας, ψ.
93 [9Ε]. — Δικέφαλος Ἀετός, ψ.
87 [8Ε]. — Φωνὴ τῆς Πατρίδος, ψ.
83 [5Ε]. — Κλεφτοπούλου τοῦ 21, ψ.
82 [5Ε]. — Ἀναγέννησις τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ, ψ. 156 [5Ε].

ΕΠΙΛΟΓΟΙ: Τελευταῖος Παλα-
νός, ψ. 96 [4Ε]. — Μελαγχολία
Κρητικοπούλα, 94 [4Ε]. — Ναυτὸς
τῆς Ἑλευθερίας, 89 [4Ε]. — Ἀτρό-
ντος Ἑλληνοπαῖς, 85 [4Ε]. — Ἐλ-
πίς τοῦ Μέλλοντος, 83 [4Ε]. — Λευ-
τερὰ στὸν Σκλάβον, 80 [4Ε]. —
Ἐλπίς τῆς Ἑλλάδος, 71 [3Ε]. — Ἰδεώ-
δες τῶν Ἑλλήνων, 70 [3Ε]. — Βα-
λὸς τῶν Πόλεων, 62 [3Ε]. — Κε-
ρὰ τοῦ Αἰγαίου, 60 [3Ε]. — Μεγάλη
Ἑλλάς, 59 [3Ε]. — Νικητὴς τοῦ
ἔθους, 52 [3Ε]. — Σημεῖα τοῦ Βυ-
ζαντινοῦ, 50 [2Ε]. — Μεγάλη Ἰδέα,
49 [2Ε]. — Ὀνειρο τῆς Ἑλλάδος, 37
[2Ε]. — Ἰερὸς Ἀγών, 32 [2Ε]. —
ἡμῶν Ἰουλίαν, 29 [2Ε]. — Ἀ-
πὸ τῆς Δόξης, 25 [1Ε]. — Ἀθάνατο
ἡμῶν, 22 [1Ε].

Β'. —ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΕΩΝ
ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Τζο-
ντα [40Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἐ-
λευθ. Κορδελάς, [21Ε]. — Φωτεινὴ
Σάντη, [17Ε]. — Κώστας Μανάρης,
[14Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Γεωρ.
Παυλίδης, [11Ε]. — Μαρκέλα Κυ-
ζαντζή, [9Ε]. — Σπῆντ τοῦ Δαμο-
κλέους, [8Ε]. — Ἰωάννα Κοκκίδου,
[5Ε]. — Κρίνον τῶν Κοιλάδων, [5Ε].
— Θεόδ. Φ. Καροβέλης, [5Ε].

ΕΠΙΛΟΓΟΙ: Θαλασσία Νύμφη,
[4Ε]. — Ρεζεντᾶ, [4Ε]. — Χιόνι τοῦ
Μπαζανίου, [4Ε]. — Μουρλῆ, [4Ε]. —
Κελαϊδόστρα, [4Ε]. — Κόρη τοῦ Βου-
νοῦ, [4Ε]. — Ποντικὰκι [4Ε]. — Βασ.
Δ. Σίμος [3Ε]. — Μεγαλειότης τῆς Δό-
ξης, [3Ε]. — Γιώτας, [3Ε]. — Γοργὴ
Ψαροπούλα, [3Ε]. — Τρελλὴ Ἀτσιγ-
γάννα, [3Ε]. — Μακεδὼν Πρόσκοπος,
[3Ε]. — Ἑλληνικὴ Ἰδέα [2Ε]. — Πα-
γκόσμιον Ὀνειρο [2Ε]. — Ἀλύτρωτος,
[2Ε]. — Κυπριακὸς Ἀστέρας, [2Ε]. —
Ἐνδοξὸς Στρατηγός, [2Ε]. — Ἀτρό-
μτος Πολεμιστὴς, [1Ε]. — Ἡρώς
τοῦ Μαγαθῶνος, [1Ε].

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ».

Ἀθῆναι, τὴν 3 Ἰουλίου 1919.

Στερεότυπον: Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἔ-
ρωτιστις καὶ ἀπορίας, πού εὐ-
κολα βόλκει καθένας τὴν ἀπάν-
τησιν καὶ τὴν λύσιν ἐστὶν ὁ ὁδὸν
τοῦ Συνδρομητοῦ, ἅμα τὸν δια-
βάσῃ προσεκτικὰ.

Τὸ περασμένον Σάββατον, ἦλθον στὸ
Γραφεῖόν μου ὅσα παιδιὰ καὶ κορί-
τσια εἶχαν δηλώσει συμμετοχὴν εἰς
τὸν «Ἐκπαιδευτικὸν Σύλλογον». Ἄλλα
προσέκρουσαν εἰς μίαν εἰδοποίησιν,
ἡ ὁποία ἔγραφε διὰ τ. Ἐνδοπύλους
ἀσθενεῖ καὶ ἀναγκάσθησαν, τὰ καίμην
μου, νὰ φύγουν ἀπρακτὰ. Ἡ συνεδρι-
σις ἀνεβλήθη γιὰ σήμερον. Μολοντοῖ
δὲ ὁ κ. Ἐνδοπύλος ἀσθενεῖ ἀκόμα, —
ἔχει μιὰ ἰσχυρίαν πού ἐπιμένει, — θὰ
κάμῃ κουράγιο καὶ θὰ δεχθῇ τὰ καλὰ
μας παιδιὰ. Ὡστε σήμερον, Σάββατον,
στὶς ἑξῆ, νὰ εἴσθε ἔδω δίοι.

Πολλοὶ μ' ἐρωτοῦν τί εἶναι οἱ
«Φοιτηταί», πού εἶδαν στὶς ἐφημε-
ρίδες διὰ τὰ παιχθῶν στὰ «Ὀλύμπια»,
ἀπὸ τὸν θάλασον τῆς «Ἐταιρείας τοῦ
Ἑλληνικοῦ Θεάτρου». Ἀς μάθουν
λοιπὸν διὰ εἶναι τὸ τελευταῖον θεατρι-
κὸν ἔργον τοῦ κ. Ξενοπούλου, ὅχι
ὁμως καὶ νέον, γιὰτὶ εἶναι σχεδια-
σμένον πρὸ δέκα ἐτῶν καὶ γραμμένον
πρὸ δύο, ἔγχε δὲ νὰ μὴν ἀνέκδοτον.

Ἐνα δραματικὴ τῆς φοιτητικῆς ζωῆς
τῶν Ἀθηνῶν, μιὰ χαριτωμένη εἰκόνα
νεότητος, πού ὅς φάντο ἔχει τὰ ὀ-
ρεσιτικά, (γιατὶ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, ὅ-
ταν ἔφλεγε τὸ Γλωσσικὸ Ζήτημα, δια-
δραματίζονταν οἱ «Φοιτηταί»). Τὸ
«Ἑλληνικὸ Θεάτρο» θὰ τοὺς παιξῇ
σὲ λίγες ἡμέρας, ἴσως τὴ Δευτέρᾳ μὲ
μεγάλῃ ἐπιμέλειᾳ. Καὶ πρέπει νὰ πᾶ-
τε νὰ τοὺς ἴδῃτε καὶ νὰ τοὺς χαιρο-
κρατήσετε ὅλοι. Αὐτὸ θὰ χαροποιήσῃ
λίγο τὸν ἀγαπημένον σας συγγραφέα,
πού τὸν πικραίνει τόσο ἡ Ἀδίκη.

Ἡ ἀντιλήψις σου, Τζοκόντα, εἶναι
ὁρθοτάτη. Αὐτοὶ οἱ σίτχοι τοῦ Σούτσου:

Ὁ Κάλβος καὶ ὁ Σολωμός,
ὁδοποιοὶ μεγάλοι,
Σπουδαῖος παρημέλησαν
τῆς γλώσσης μας τὰ κάλλη.
Ἰδέαι ὅμως πλούσιαι,
πτωχοὶ ἐνδεδμενταί,

Δὲν εἶναι δι' αἰώνιον
ζωὴν προορισμένοι, —

ἔμειναν ἱστορικὸι, ἐπειδὴ φανερόν
πόσον ἐσφαλμένη ἦταν ἡ ἀντιλήψις αὐ-
τῆς τῆς ποιητικῆς Σχολῆς καὶ τῆς ἐ-
ποχῆς ἐκείνης ἐν γένει. Τὸ ἐναντίον, βέ-
βαι, ἀπεδείχθη μὲ τὸν καιρὸν: Αἱ ἰδέαι
τοῦ Κάλβου καὶ τοῦ Σολωμοῦ ἔμειναν
ἀθάνατοι· ἄ

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διά 1 έως 3 το πολύ προτάσεις λεπτά 50
Διά τὰς περιπέλειον 10 λεπτά ἡ λέξις.

Μ.Μ. ἐπιθυμοῦν νᾶνταλλάξουν :

ὁ Κόμης τῆς Φλάνδρας μετ' Αἰμν. τ. Λαμαρτ., Δευκοκὺμ. Αἰγιαλ., Ρεζεντᾶ, Εἰμασμ. — ὁ Ρόδιος Ἀγγελος μετ' Μαγευτ. Σελήνοφ., Λατρ. τ. Δο., Ἀκτὴν, Φτ. Χαμου. — τὸ Μειδίαμα τῆς Νίκης μετ' Δευτ. στ. Σκλ., Φύρο τ. Δεβ., Ἀναγεν. Ἑλλ., Μυγκέ, Πεισματ., Μαχαβαρ., Νουσταλγ., Ἰουδὴν. — τὸ Μέλλον τῆς Ἑλλάδος μετ' Ναυαρχ. Μιαούλ., Ἀγριοβιολέτιαν, Ἀτρομ. Χειμῶν, Νέμον. — ὁ Ἰσθμ. Κόμης μετ' Ἰπ. δὲ Βοδρὺ, Δέον. τ. Χαο., Μεσ. Ἀκτὴν, Ἡλιογόν., Μαριατοπ., Ἀνυπότ., ἡ Φρόντα μετ' Ἀτρομ. Ἑλλήν., Τρελ. Μακεδονοπ., Γυφτοπ., ἡ Ναυτοπούλα μετ' Ἰοργ. Φαροπ., Γυφτοπούλ., Καστ. Λεσβιοπούλ. — ἡ Ξανθομαλλοῦσα μετ' Πανελ. Ἑλλ., Ναυτοπούλ. Γοργ. Φαροπ., Χιόνι. τ. Ἰδ., ἡ Περιοφάνη Κορηνοπούλα μετ' Χιόνι. τ. Ἰδ., Ἡρακλ. Διαβολ., Συμυρ. Περόσκ. — ἡ Φωνὴ τῆς Ἡπείρου μετ' Δευτερωμ. Αἰβαλ., Φλ. τ. Κυμ., Λάτρ. τ. Διαπλ., Κολόμπαν, Ἑλβαν, Νουσταλγ., Ἀνταλουζ. Σφονγγαο., Ναυτοπ., Γορπ., Ἑλιούδ., Μακεδ. Ἀστέρα, Τιμημ., Γαλανόλ., Πατρ. Ναυτοπ., Ἀκτὴν. Μικ. Μάρισ., Ναυτοπρόσκ., Κατεργάραν, Δάλιαν, Ὁμηρον, Πεισματ. Κορην., Ἀνεμόνην, Ἀπόλ. λωνα. — ὁ Ἀοιελ μετ' Μελαγχ. Κορφατοπ., Φαντάσι, Βασίλ. Ἀνὴλ., Κυκλαμ., Ἀγριοπ., Σβέντζον, Μαριατοπ., Αἰδερίαν, Μαριέλ., Νόραν, Καλλίφ. Γαῖδ., Μαγευτ. Σελήνοφ., Λάτρ. τ. Δο., Γοργ. Φαροπ. — ἡ Κόρη τοῦ Βουνοῦ μετ' Ξέν. Νεαν., Ἀυτοκρ. τῆς Τρελ., Φύρο τ. Δεβ., Ἀοιελ, Ἡλιοπερὶ. — ὁ Γοργὸς Ἀλιάκμων μετ' Δευκοκ. Αἰγιαλ., Σεπφ. Ἀλόν, Καβρίο., Ὁρχάν Λαδὴν. — ἡ Κόρη τῶν Ὀνειδῶν μετ' Δευτ. στ. Σκλ., Παπ. Γάτον, Δεινὸν Ψυχολ. — τὸ Ἀστρον τῆς Ἀνατολῆς μετ' Ἀστροφ., Αἰδερίαν, Χουσόδεμιν. — τὸ Ναυτάκι τοῦ Πηνειοῦ μετ' Κόρη τ. Πεν., Λαοιο. Διαβολ., Πομεμ. Καοδ., Βερδέν., Θλιβ. Ἀνάμν., Φωτιὰ, Ρεζεντᾶ. — τὸ Ρόδιον τετ' Φαλήρου μετ' Ἑλλ. Βλαστόν, Ἀνθισμ. Θυμαρ., Γυφτοπούλαν.

Ἡ Διαπλάσις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς : Μικρόν Λέσβιον (τὸν καίμενον τὸ Νᾶσο ! ὅταν μαθῇ καλὴς εἰδήσεις σου, γράψι μου νᾶ χαρὸν κι' ἐγὼ) Ξεπεσμένον Δόρδον (ἐλαβὰς εὐχαριστῶ, ἔστειλα) Κυκλαμιάν (σχαρίλιος, ζακυνθινά, θὰ πῇ μάγκας, κατεργάρες, κατὶ τέτοιοι) Πατριδα τῶν Ῥοδίων (συμπεριελήθη) Μαρουσία (δὲν ὑπάρχει πιά) Μισέιν (μένουν ἀκόμη 2,90) Σπυρ. Α. Παπαδ. (ἀφοῦ δὲν ἔστειλα, θὰ πῇ δὲν ἔλαβες) Σηηπίονα τὸν Ἀφροινανὸν (τὸ ἐλαβὰς, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρόν, δὲν δέχομαι ἀργότερα) Φρέντον (δὲν θυμοῦμαι τώρα γιατί τὸ εἶπα ὑποθέτω δὲ ἀναφερόμενον σὲ θέμα τοῦ ποιητῆ) ἡμῶς μορεῖς νὰ μοῦ τὸ θυμίσῃς) Ἀνακηθὲν Ἰδεώδες (ἔστειλα κι' ἔγραψα) Ὑπερήφανο Ἑλληνόπουλο (γαί) Φρόνουλαν (πῶς θὰ διακριθῇς κι' ἐγὼ τὸ ἐλπίζω, ἀφοῦ δὲ ἔχεις καὶ φέβε ἀπὸ διακριθέντας) ἔστειλα) Μα-

γεμένον Βοσκὸν (τί ὥρατα ἐκδρομή ! εὐγε !) Κόδρινκτον (εἶναι δὴν γὰρ διὰ τὴν διεκπεραίωσιν) Ἑλλάδα τοῦ Ρήγα (ἡσύχασε, δὲν τὸ νομίζω) Παιδὶ τῆς Ροῦμης (ὄχι ! οὐκ ὑποχρεωτὸ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὰ καλὰ λόγια) Τραγοῦδι τῆς Δευτεριᾶς (ἐπερμένα καὶ τὴν συνέλειαν τῶσα θὰ τὸ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ πέρασε νὰ πάρῃς τὰ βιβλία) Ἀνδρ. Χ. Βλαχ. (μὴν τοῦς ἀκούς ! τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν θὰ γίνῃ) Σιέλκεζ (μὴν κοιτᾷς τί ἐγίνετο ἄλλοτε, τώρα τί μορεῖ νὰ γίνεταί) Ἀοχηγὸν τῆς Φυλῆς (ἀμάρταν) Πειρακήριο (δὲν θὰ δημοσιεύσω αὐτὸ τὸ γράμμα, ὄχι μόνον ἀπὸ ἑλλειψή χωρὺν, ἀλλὰ καὶ γιατί δὲν κρινώ δὲ πρέπει νὰ ξαναγυρίσωμε δὲ ἴδιο προσωπικὸ ζήτημα) ὅσο γὰρ κείνους πού σοῦ καθυστεροῦν αὐτοὺς μόνον ἀπὸ ἑλλειψή χωρὺν δὲν τοὺς δημοσιεύω) Ἑλληνηκὸν Ἰδεώδες (ἐύχομαι λοιπὸν νὰ μὴ σοῦ παρουσιασθῇ ἐμπόδιο) ὄχι. ἔξινους δὲν κάνει νὰ παροῦμε τὸ ζήτημα εἶναι νὰ βγῇ κατὶ τί ἀπὸ τὸν Διαπλαστικὸν εἰδεμὴν, κάνομεν ἕνα θῖασο ἀπὸ ἡθοιοῦς καὶ τελειωνεῖ) Ἀδραν Ὁμήρου (ἐλαβὰς καὶ τὸ β' τῆς Ἐφεμπερὶδος τοῦ Βασιλείου) ὠραῖατο !) Ναύτην τοῦ Αἰγαίου, Φωνὴν τῆς Ἡπείρου, Καλικάντζαρον, Διότρητο Δάβαρο, Γοργὸν Ἀλιάκμονα κτλ. κτλ. Ἑυέλπιν, Κῆμα τοῦ Αἰγαίου, Ἡρωα τῆς Γραβιάς (βραδίον ἔστειλα) Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, Στρατηγὸν Δέβετ, Διεθνὲς Δίκαιον, Αἰγοποταμίτην, Ἀνεμόμουν, Μπουμπουλῖαν, Ἀστὸν τῆς Νίκης (ἐλαβὰς, εὐχαριστῶ.) Ἰδομένη, Κ. Ζώγαν, Φτερωτὴν Βαροῦλαν, Πεπαρηθιακὴν Ἀκτὴν, Ἀγγελον τοῦ Πόνου, Ἐπτάλοφον, Κόρην τοῦ Βουνοῦ, Κόδρον Β', Διήτην, Φιλελεύθ. Ἑλληνα (ἔστειλα.) Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἀνοίξα μετὰ τὴν 28ην Ἰουνίου, θ' ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια τοῦ 182ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων Ἰουνίου—Αὐγουστοῦ. Αἱ λύσεις δύνανται μέχρι τῆς 23 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐπ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιεῖσθαι, ὥστε καὶ τὸν προηγούμενον φυλλάδιον.]

429. Λογοπαικτικὸς Λεξιγράφος

Εὐκόλῃ θὰ σχηματισθῇ
Κάποιον ἀγωνίσμα ἀρχαῖον,
Ἄν μορεῖς δις νὰ λάβῃς
Μικράν νῆσον σὸ Αἶγαῖον.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τῆς Εἰμαρμένης

430. Στοιχειόγραφος

Πῆρα μόνον ἕνα γράμμα,
Μὲ τοῦ ἔβλα καὶ Ρῶ
Καὶ τὸ βλέπω κι' ἀπορῶ
Ποῦμεν καὶ πάλι γράμμα.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Ἀτρομ. Σημαιοφόρου

431. Ἀναγραμματισμὸς

Τῆς Μακεδονίας χώρα
Ἄν ἀναγραμματισθῇ,
Στὰ ἐπιθετὰ πᾶς τώρα
Τῶν μεγάλων θὰ εὐρεθῇ.

Ἐστάλῃ ὑπὸ Σώτου Μαρκοπούλου

432. Αἰνίγμα

Μία βάρκα δίχως πόδι
Κι' ἐρπετὸ δίχως κεφάλι,
Κάνουνε στήν Ἰσπανίαν
Γνωστὴ πόλι καὶ μεγάλη.
Ἐστάλῃ ὑπὸ Ἀπόστ. Σ. Διαλεμιστῆ

433. Σίγμα

+	+	+	+	+	+	+
*	+	*	*	*	*	*
*	*	+	*	*	*	*
*	*	*	+	*	*	*
*	*	*	*	+	*	*
*	*	*	*	*	+	*
+	+	+	+	+	+	+

1. Ἀρχ. Ζωγράφου.
2. Στρατηγ. Μ. Ἀλεξάνδρου
3. Χερσόνησος Ρωσσίας.
4. Ὁμηρικὴ βασιλοπείας.
5. Κάτοικος Ἠπείρου.
6. Ἀκρόπολις.
7. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Εἰς τὰς διαγωνίους, ἡ ἄνω ἱστορικὸς ποταμὸς, ἡ κάτω ἀσιατικὸν κράτος.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Φαέδοντος

434 - 438. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμάτων ἐκάστη; τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ οὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις :

Σπόρος, εὐδισ, ἱκανός, εἴτα, ἄδολος.

Ἐστάλῃ ὑπὸ Θαλαίης Παυλάκη

439. Λεξιθηρία

Ποῖος εἶναι ὁ ἄγιος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, εἶτε ἀπὸ τὸ κεφάλι, εἶτε ἀπὸ τὰ πόδια τὸν πάρῃς, μένει ὁ ἴδιος;

Ἐστάλῃ ὑπὸ τῆς Πατριτικῆς. Ἐνδύσεως

440. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Τὰ ἀρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν ὅρος τῆς Ἑλλάδος :

Ὀλίγον, ξένος, γέρον, γενναῖος, ἀόρατος, ψυχὴ.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τ. Ἐντόκου Γραμματίου

441. Μικτόν

υ ο - ο υ - α υ ε ι - δ ν - δ γ κ ν.

Ἐστάλῃ ὑπὸ τ. Συνεδρ. τῶν Βεροσλλιδῶν

442. Γρίφος

Σταδίου	ορ	ορ	καίετα
Ἐρμού	ορ	ν'	καί
	ορ	ορ	(Μάιος)
Αἰόλου	ορ		

Ἐστάλῃ ὑπὸ τοῦ Κοσμοκράτορος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 16—17

206. Διόνυσος (δούλ. νῆσος). — 207. Κλώθω-Κλώθω. — 208. Κλέων-Κρέων. — 209. Μάλα-ἄλμα-λάμα. — 210. Εὐρώπη-Υπόρεια (ἡρωρε)

211. ΝΕΜΕΣΙΣ 212—216 Διὰ τοῦ
Ε Α Ι Υ Α : Σάμος, φά-
ΜΑΡΟΚΟΝ ο ρ σ, βό α ς, γά-
Ε Ο Α Ε ο ς, α ν. — 217 ΠΕ-
ΣΙΚΑΛΙΣ ΤΡΟΣ (Πυθαγ., Ἀρ-
Ι Ο Ι Ι Λέων, Ἀρ-
ΣΥΝΕΣΙΣ Ἀνδρέας, λυχνός
Ἀνδρόσ.) — 218.

Θεσφ. φιδὶ τὸ χερμῶνα νὰ σφῇ τὸ καλοκαίρι. — 219. Μίσσετ τὴν οἰήσι ν. (μ' εἰς ἡτορ-γὴ εἰς ἡν.)

220. Ἀλκιβιάδης (ἄλκω, βίς). — 221. Λαμία (λα, μι, ἄ ν). — 222. Νάβιος. Ἀεῖ-
ος. — 223. Θεσφ. Θερεῖς-Νηρεῖς-Νηλεὺς Πηλεὺς.

224. ΔΑΝ γνῶσις ἐκ τοῦ
ΑΡΝΟΣ μεσολύει Μ. μαρι-
ΑΛΚΑΙΟΣ δροειδῶς. — 225—230
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ Διὰ τοῦ Ρ: Ρ ἡ-
νο ς, β α ο, φ ὄ ρ α, μ ε ρ ο ς, ε ἰ π τ ο ς.

— 231. ΑΝΘΡΑΞ (ἄνθος, Νότος, Θέρος, Ράδιος, Ἀλγία, Εὐρώπη). — 232. Ὁ σὺ μισεῖς ἔτερον μὴ ποιήσεις. — 233. Πῶς μετ' ὅσον ἀριστον (παν μετ' ὅσον εἰς τον.)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΛΟΚΑΡΙ

Περνοῦν οἱ ἐφοδιαζόμενοι μετ' ὅρους τῆς
«ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[10'—384]

Δέχομαι προτάσεις Μ. Μυστικῶν ἀπὸ μυστικιστῆς καὶ ριζοσπάστες.

Κώστας Μετάφωρος

[10'—385]

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποῖα ἐννοεῖτε ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου;

Προβλεπόμενα δύο μῆνες. — Βραδία

Κώστας Μετάφωρος

Poste-Restante, Ἀθήναι

[10'—386]

Ἀγωνιότητα Ἀπρυσμέτηρη, Σζ; συγχάρω εὐχρινῶς. Ἐν μορφή... θὰ μετ' ὑποχρεώσης.

Πικραψινθία

[10'—387]

Ζωηρὰ Ἀτθίς, πολὺ ὠραῖον τὸ τετράδιόν σου, ἀλλὰ μ' ἐκείνο τὸ γιγνὴ καὶ μ' ἐκείνον τὸν ποῦρὸν κόνεψα νὰ πάθω ἀπὸ... ναυτίαν. Ἀλγία, ἀφοῦ σοῦ ἔπασις ἡ πένη, ἀπορῶ πῶς μπόρεῖς νὰ ἐξακολουθήσῃς.

ΚΟΜΗΣ ΤΗΣ ΦΛΑΝΔΡΑΙ

[10'—388]

Ἐλπίς τῶν Σκλάβων, ὦρατο τὸ τετράδιόν σου, ἀλλ' εἶδα ν' ἀπυθύνεσαι σὲ κάποιο Γεώργιο. Πόσο ἀπατήθηκες, καυμένη! ἐγὼ δὲν εἰμαι παρὰ ὁ... Ἀδάμω Ἀσπύρ.

Ναύτης τοῦ Αἰγαίου

[10'—389]

Φωνὴ τῆς Ἡπείρου, γὰρ τὴν γιορτὴν σου εὐχομαι χρόνια πολλὰ.

ΓΡΙΠΠΗ

[10'—390]

Ἀπὸ τὸν ΕΥΖΟΝΑΚΙ, χρόνια τρισευχισμένα. — Χλωμὸς Κινέζος, Ἑλλὰς τοῦ Μέλλοντος.

[10'—391]

Σύλλογος «Ἐνῶσις». — Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι. Δίσις μηνιαία: Γεώργ. Καχρινάκη, Δολιανὰ (Κυνουρίας).

[10'—392]

Ἀπόσπασμα Ἐπιστολῆς πρὸς ἐμέ, διὰ τὸ ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ

Ἐπειδὴ, διὰ τὴν ἐπὶ τῆς (10'—166)

Ἐγγεῖλος τοῦ βραδύτητα ἀπαντήσεώς μου, (πληρῶσαται ἄλλως τε κατ' ἐμὴν δικαιοδογημένην, ὥς ἐκ τῆς ἐμφιλίχων διαφόρων γεγονότων) πικρὸν, οὐδεμίαν δικαιοδογίαν μου νὰ εἶναι ἱκανή, ὥστε κολακίαν τὴν περὶ προφασισμῶν μου ὑπόνοιαν τοῦ, διὰ τοῦτο προτιμῶ νὰ μοῦ καταλογίσῃ μὲλλον ἀναθετικότητα, εἴτα ἀμείψαι παρὰ ἀνελικρῶναι !, καὶ τὸ παρακαλῶ νὰ δεχθῇ, μαζὶ μετ' ὅσους ὁμοφρονῶντας μου εὐχαριστίας, διὰ τὰ συμπαθητικὰ λόγια τοῦ εὐχρινῶς τοῦ ἐν διαφέροντός καὶ τὰς περὶ ἐμοῦ κριτικὰς τοῦ εἰς τὰ «Ἀπομνημονεύματά τοῦ» (Σ. Σ. Σ.), καὶ τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια μου διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ ὠραϊότητα τῶν τελευταίων.

Ι.Γ.Β. ὁ δ.

Καὶ διὰ τὸ πιστὸν τῆς ἀντιγραφῆς

ΙΔΕΩΔΗΣ ΕΛΛΑΣ

μ' ἔλλα τόσα συγχαρητήρια γὰρ τὸ ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ (Καθυστερήσας)

[10'—393]

ΤΙΜΗΜΕΝΟ ΤΟΥΤΕΚΙ, γὰρ τὴν γιορτὴν σου εὐχόμεσθα χρόνια πολλὰ καὶ εὐχισμένα. — Λαρεταῖκὸν Διαβολικὸν Πανελλήνιον Πόθος.

[10'—394]

Ἰλιόσε, Ἀνυπότακτη, Ἀπρυσμέτηρη, ἐπιστρέφεις δέχομαι πρότασιν Μ. Μ. στικῶν.

ΣΒΕΝΤ